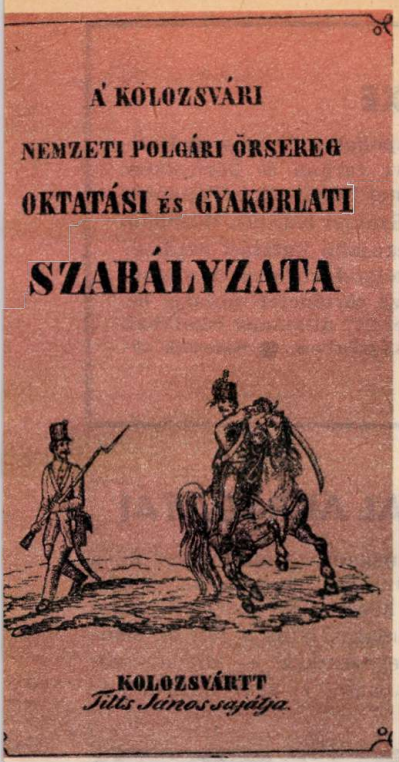

megcsókolva, szuronyt szegezve rontottak az ellennek, azt elsöpörve Földvárt bevették, s oly rémületet idéztek elő Brassóban s a megszalasztott hadseregben, hogy küldöttség és futárok seregerősítéseket kérve száguldottak Puchnerhez.

De Gábor Áron nemcsak ágyúkat öntött és szerelt fel, nemcsak tüzéreket tanított és idomított, hanem maga is tüzérőrnagyi minőségben részt vett a csatákban, ott volt ő a legöldöklőbb golyózápor közt, fiatal, gyakorlatlan tüzéreit bátorítva, a vész között oktatva, hogy azokat kezelési ügyességre, és példája által rettenthetetlenségre tanítsa . . .

Gábor Áron, mint hadisten, rettenthetetlenül száguldott most ez, majd amaz üteghez, vezényelve, az irányzást s előrenyomulást intézve, biztatva, dicsérve, néhol korholva az irányzókat. A középen folyt legmakacsabban a harc, idesietett Gábor Áron is, s a legsűrűbb golyózápor közepette lovára hajolva figyeli a lövést, az egyik ágyú irányzójának mondja: „Lennebb", s midőn a sikerült lövés felett megelégedését nyilvánítaná, jön egy végzetteljes háromfontos ágyúgolyó, mely bal karját eltörve, kiszakítá nemes kebléből a hős szívet.

Gábor Áron kézdivásárhelyi szobra jelennek és jövendőnek hirdeti a régmúlt dicső időket

Egykori akvarell festmény az ozorai győztes csatáról

ZSIBONGÓ

A PAJTÁS TELEXE

Száztíz új általános iskolai tanteremmel gyarapodott a főváros. ● Úttörő-hadijátékot rendeztek Szigetváron a Zrínyi várban és környékén. ● Három, egész estét betöltő animációs rajzfilmet forgatnak a Pannónia Filmstúdióban. ● Kiállítás nyílt Budapesten a Szovjet Kultúra Házában, mely az ország tudományos akadémiájának legújabb kutatási eredményeit mutatja be. ● Október 18-án indul az Iskolatelevízió szerkesztőségének új sorozata, amely különböző mesterségek történetét mutatja be. ● Új, úgynevezett betonyp elemekből „összeszerelt" általános iskolában kezdődött meg a tanév a Borsod megyei Sály községben. ● Szlovák tanyamúzeumot nyitottak Tótkomlóson.

GÁLAMÉRKŐZÉS

Közel háromezer jelentkezés futott be a Bácsi kérem, hol lehet itt focizni? tehetségkutató akcióra. A többszöri vizsgáztatás után harminc „eminens" játékos a Volán—Újpesti Dózsa NB I-es mérkőzés előtt bizonyíthatott nagyszámú közönség előtt.

A gálamérkőzés szereplői közül szinte mindenki kapott NB-I-es „ajánlatot". A Videoton például kilenc (!) játékost igazolt.

A FAL AKROBATÁI

Csak magadra számíthatsz! Ez a jelszó járja az akrobatikus sziklamászók között. No persze, hiszen bármily magas is az a fal, ők semmilyen segédeszközt — kötelet, szöget, kalapácsot — sem használnak.

PÖTTYÖS EXPORT

Magyarország nemcsak labdarúgó-, hanem labdanagyhatalom is. A Komárom megyei TAORISZ Bőrfeldolgozó Ipari Szövetkezet focijai ott pattognak Európa leghíresebb gyepszőnyegein is.

JÁRŐRBEN

Minden esztendőben szomorú „fekete" statisztikával ér véget a nyár. Tragédiába torkollik sokszor a kellemesnek indult fürdőzés, a veszélyt kereső virtuskodás. Sokan fürdenek tiltott helyen, melynek nagyon gyakran figyelmeztetés, esetleg bírság a vége. És ez még a jobbik eset . . .

HARLEKIN BARÁTAI

A Harlekin Gyermekszínpad, melyet idén mutattunk be a Pajtásban, az ősztől drámajáték-stúdiót indít nyolc-, tizenkét éves fiúknak és lányoknak. Hétfőn, szerdán, pénteken délután háromtól hétig lehet jelentkezni vagy felvilágosítást kérni a 412-472 telefonszámon.

NAPTÁR

Száz esztendővel ezelőtt, 1885. szeptember 22-én született Benedek Marcell Kossuth-díjas író, esztéta, irodalomtörténész.

CSIKIDAM TURNÉ

Nemrégen fejezte be országos turnéját az elmúlt évek egyik legsikeresebb együttese, az R—GO. Új nagylemezük, a Szeretlek is, meg nem is, meghódította a sikerlisták csúcsait. Az együttes persze nem „lemezzenekar", szereti a koncerteket, mert tudja, csak ezzel az élő kapcsolattal tarthatja meg közönségét.

PEDÁLOS NÉGYKEREKŰ

Grünwald István találmánya, a „sétacikli" teljes sikert aratott, rövid idő alatt meghódította a Margitsziget közönségét.

EGY KÉP EGY MONDAT

— Csak semmi csüggedés, fiú, lehet, hogy Lauda is így kezdte...

LÉPKED A LÁNY...

Csinos, karcsú tini lány lépked a pesti utcán, a legmodernebb szerelésben: fekete vászonnadrág, lapos fekete cipő, apró fekete táska, s mindehhez fáradtrózsaszínű — olyan sokat mosott hatást keltő — vászon blúz, lezser lebegéssel.

Lépked a lány és feszít. Tudja magáról, hogy szép. Látszik, hogy gondosan ügyel is erre, hiszen féloldalasra vágott haja fényes, körme ápolt — mint akit skatulyából húztak éppen ki.

Lépked a lány, s büszke tartással nyugtázza: sokan megfordulnak utána. Legtöbben mosolyogva. Sőt, minden harmadik-negyedik járókelőnek fülig szalad a szája... Hogy miért ez a nagy jókedv? — azt már nem érti. Pedig a dolog igencsak egyszerű: a rózsaszín vászonblúz elején — hatalmas fekete betűkkel ez a rányomott felirat olvasható: „Dirty girl".

Nem kell felsőfokú angol nyelvtudás ahhoz, hogy e két szót valaki lefordítsa, imígyen: „piszkos lány" vagy „koszos lány" — mert ezt jelenti!

Lépked a lány és senki nem mondja meg neki a nagy tanulságot: aki nem tud „arabusul", az előbb kérdezze meg valakitől, hogy mit jelent a felirat a blúzon, a pólón, a táskán. Mert különben...

S. Á.

ZSIBONGÓ

BÖKKENŐ

JÁRUNK-KELÜNK SOKAT LÁTUNK, S VAN AMI NEM TETSZIK...

SZABAD A VÁSÁR?

Olyan izgalmas és felejthetetlen táborozással bizonyára csupán kevesek „dicsekedhetnek", mint amilyenről a Budapesti Bokányi Dezső Kísérleti Általános Iskola tanára, Kende Sándorné, a 7/b osztályfőnöke beszélt.

— Régi hagyomány nálunk, hogy a gyerekekkel és néhány lelkes szülővel év közben rendszeresen bérmunkát vállalunk a PIÉRT Vállalatnál, és besegítünk a Kiskunhalasi Papírgyárnak. Ilyen módon az idén is összejött néhány ezer forintunk. Úgy terveztük a gyerekekkel, ha már ilyen szépen kerestünk, nem aprózzuk el mindenféle dologra, legjobb lesz, ha ezt az összeget a június 10—12-i tanulmányi kirándulásunkra fordítjuk. Ám hogy ennyire balul sül el a dolog, azt a legrémesebb álmaimban sem gondoltam volna.

A tanárnő borús, már-már villámokat szóró tekintete érthető, ugyanis nyomban a táborozás első napján meglopták őket. Mégpedig nem is „amatőr" módon, ahogy legtöbbször megesik, hiszen az egyik gyerek ruhákkal degeszre tömött hátizsákját fújták meg, s a tolvajnak még ahhoz is volt lélekjelenléte, hogy felhúzza a sátorban hagyott méregdrága külföldi edzőcipőt. Még jó, hogy szorult belé valamicske „jószándék", s „cserébe" hátrahagyta a saját kitaposott kérgű cipőjét . . .

A lopás mindig bosszantó és megalázó, de most különösen nagy gondot okozott. Hiszen ha visszaemlékszünk, júniusban még igencsak fázósan kellett magunkon összefognunk a vastag göncöket, és éppen ebben a zord időben maradt három napra egyetlen szál pólóban és fürdőnadrágban az egyik meglopott gyerek.

— Végül is mekkora értéknek kelt lába?

— Egy hátizsák, tele ruhákkal, benne lakáskulcs és pontos cím, egy edzőcipő és néhány kisebb táska: ezt tudtuk utólag összeírni — magyarázza az ujjain számolva Kende Sándorné. — A végösszeg úgy négy és fél, ötezer forint körül lehet.

Szép summa. De rögtön hozzá kell tenni, lehetett volna több is, ha nem egy körülkerített táborban vannak azok a bizonyos sátrak. Mert bizony nem máshonnan, mint a KISZ Fejér megyei Bizottságának velencefürdői politikai képzési központjából emelték el fényes nappal az említett holmikat!

— Nem gondoltak arra, hogy őrséget kellene állítani a sátrak elé? — kérdem a tanárnőt, bár a válasz sejthető.

— Jól nézünk ki, ha még itt is őrséget kell állítani! Ki gondol arra egy bekerített táborban, hogy ide is bemerészkedhet valaki. Különben is, mielőtt lementünk volna az első nap délutánján a strandra, egy szemüveges hölgy, aki talán a táborvezetőség tagja lehetett, csupán arra figyelmeztetett bennünket, hogy az értéktárgyainkat vigyük magunkkal. Másról, főleg saját őrségről egyetlen szó sem esett köztünk.

A tanárnő arca megenyhül, s keserű mosolyfélére húzza a száját:

— Még jó, hogy később megnyugtattak minket: egy csöppet se izguljunk, nem az első eset náluk. Azután az utolsó napon megszületett végre a jegyzőkönyv is. Ám ezzel vége, mert azóta hírét sem hallottuk az ügy további fejleményeinek.

— Sajnos, a nehéz anyagi körülmények miatt arra kényszerülünk, hogy jobban kihasználjuk a tábor szabad kapacitását, azaz az üres lakószobákat, sátrakat — mondja gondterhelt arccal, dús bajuszát simogatva Zsigó Ferenc, a KISZ-tábor vezetője. — Ez azt jelenti, hogy otthont adunk mindenkinek, aki előzőleg levélben kéri tőlünk a szállást. Mondom, erre kényszerülünk a tábor magas fenntartási költségei miatt, ugyanakkor rengeteg gondunk származik belőle.

A motellal, bungalókkal és sátrakkal beépített tábor közvetlenül a régi balatoni műút mellett húzódik. Szép, gondozott parkja ellenállhatatlanul pihenésre csábít. A rozzant, helyenként szakadt, hiányos kerítés ellenben egészen másra hívja fel a figyelmet: jelképes csupán az akadály.

A sátor hátulján, melyből júniusban ellopták azt a néhány dolgot, félméteres vágás nyoma éktelenkedik. Azóta persze, már gondosan bevarrták.

A tekintetem önkéntelenül az alig méteres, rozzant, rozsdás kerítésre téved, s eszembe jutnak a táborvezető-helyettes sóhajokkal teli szavai: „A lopás előtt éppen egy héttel csináltattuk meg a kerítést. Most meg? Le van taposva! De ki győzi ezt pénzzel?"

Valóban csupán a pénzen múlna minden? Az el nem hangzott kérdésre a választ távozáskor a kapuban látottak adják meg: az őrködéssel megbízott gárdisták önfeledten hintáznak és heverésznek a fűben. S hogy ki jön be közben a táborba, az bizony senkit sem érdekel.

Varjú Frigyes

Fotó: Hegoczki Ferenc

A fővárosi obszervatórium műszerei, amelyek állandóan tudósítanak a Föld mozgásairól

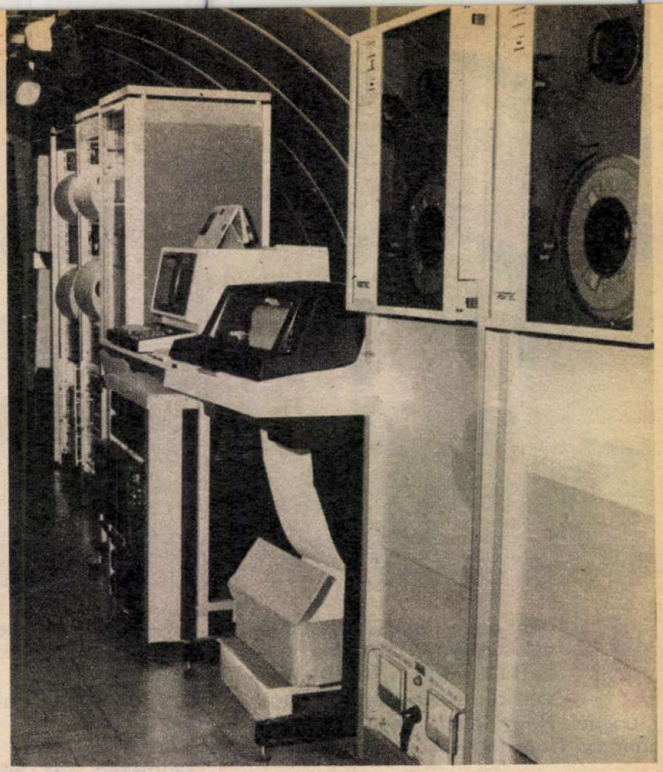

A grafikonról leolvasható a legutóbbi rengések nagysága

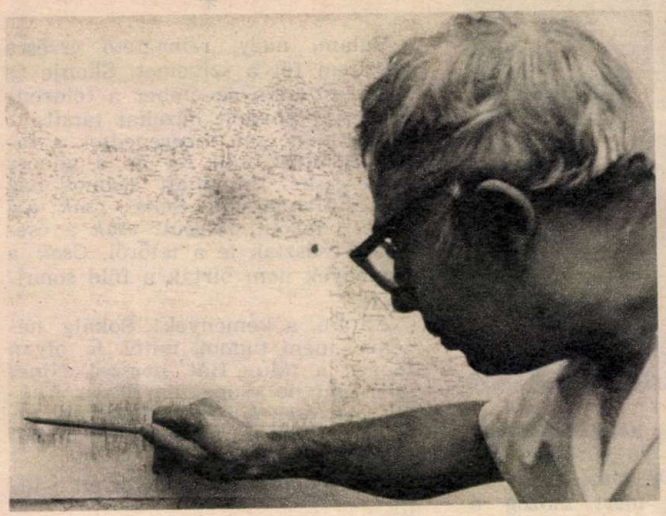

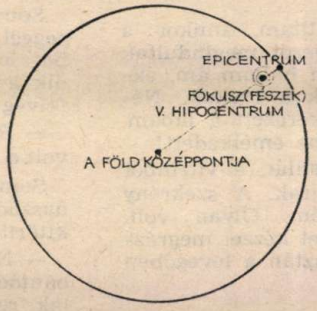

Az epicentrumot úgy állapítjuk meg, hogy a Föld középpontjából a fészken, azaz a rengés keletkezési pontján át kivetítjük a Föld sugarát a felszínre

MI IS AZ A FÖLDRENGÉS?

Ha lenne hiteles felmérés, a legnépszerűbb címet az elmúlt hónapban hazánkban a földrengésjelzés szakemberei, a szeizmológusok kapták volna. A Magyar Tudományos Akadémia Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézet Szeizmológiai Obszervatóriumának kicsiny csapatát faggatta azokban a napokban a rádió, a tévé, őket nyaggatták az újságírók. Levelezésük, telefonhívásaik a legsikeresebb táncdalénekesekével vetekedett. Egy ország remélt tőlük feleletet arra a kérdésre: várható-e újabb földmozgás hazánkban.

A PAJTÁS olvasói nevében magunk is ezt a kérdést tettük fel a szakembernek, Szeidovitz Győzőnek.

— Nincs ma a világnak olyan szeizmológusa, aki válaszolni tudna vagy merne. Még a hazánknál sokkalta veszélyesebb területeken sem találták meg a módját a biztos és hosszú távú előrejelzésnek. Természetesen sokat tudunk a Földről: a talaj összetételéről, a rétegek szerkezetéről, a vizek kémiai háztartásáról. Mindezek alapján bizonyos feltételezéseink vannak arról, hogy melyik terület fekszik mozgékonyabb zónában, s melyik nem. Ennek alapján hazánkról elmondható, hogy nem földrengés-veszélyes terület. Ez nem jelenti azt, hogy időről időre néhány erősebb mozgás ne következhetne be.

— A Peremarton—Berhida térségben észlelt földrengés nem az első, nem is a legerősebb volt hazánkban.

— Az 1763-as komáromi, 1810-es móri, 1911-es kecskeméti, 1925-ös egri és 1956-os dunaharaszti földmozgás okozta a legsúlyosabb károkat. Utóbbi 8-as erősségű volt. Ehhez képest a mostani, augusztusi mozgás 7-es erősségű. A közhiedelemmel ellentétben ugyanis a jelzéseknél nem egyedül a Richter-féle beosztás az irányadó, amely a rezgéskor felszabaduló energiára utal. A Mercalli—Cancani—Sieberg-féle és a Szovjetunió Földfizikai Intézete skálája alapján készült mértéket használjuk ma hazánkban és a szocialista országokban a földrezgések intenzitásának megítéléséhez. Ez egy 12°-os földrengés-erősségi skála, amely — mint minden más skála — a földrengés által létrehozott hatásokból általánosított ismertetőjeleket használ fel a helyi erősség becslésére.

— Ebből adódhatott, hogy szinte naponta egymásnak ellentmondó adatokat hallhattunk a peremartoni földrengés erősségéről?

— Amint az elmondottakból kiderül: az erősség még a rengés pillanatában sem számítható ki, csupán akkor, ha már ismerjük az okozott károkat. Ugyanis a földrengés erősségét befolyásolja a talaj szerkezete, a házak építésének módja, anyaga.

— Voltaképpen mi is okozza a földrengést?

— A földrengés nem más, mint a talaj törésvonalai mentén keletkező mozgás. A leggyakoribb a tektonikus rezgés. Keletkezését a földkéreg vagy földköpeny valamely részén — az előzőekben említett erők hatására — a kőszerkezetben fellépő lassú deformációnövekedés előzi meg. Ide tartozik a földrengések kilencven százaléka.

— Mi most a szakemberek feladata?

— Tovább figyeljük a Föld mozgását. Egy-egy erőteljesebb mozgást ugyanis számos kisebb, az emberek számára nem észlelhető mozgás követ. Ezek nem okoznak kárt, nem jelentenek veszélyt. Fontos viszont a szakembereknek, hiszen a földrengésről maga a földrengés árul el a legtöbbet. Pontos munkával, szakszerű értékeléssel közelebb kerülhetünk a Föld megismeréséhez.

M. Á.

Fotó: Potzmann János

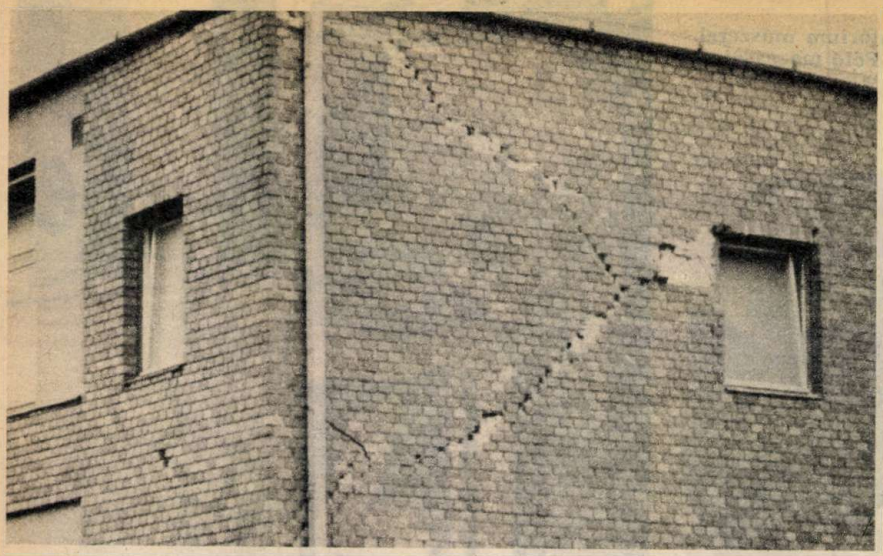

HÁZAK KÉMÉNY NÉLKÜL

Azon az estén Goór Sándorék kutyája véresre rángatta nyakát a láncon. Engedjük szabadon, mondta Goórné. Nem lehet, még megvész, mondta Goór Sándor.

Azon az éjen a vidéken így szenvedtek mind a kutyák.

Azon a reggelen Simon Klaudia 3. osztályos tanuló álmából riadt.

— Mi volt ez? — kérdezte még félálomban.

— Semmi, kislányom, ne félj. Csak szaladjunk gyorsan — mondta az anyja és kifutottak a ház elé.

1985. augusztus 15-én, csütörtökön reggel négyszer mozdult meg a föld Berhidán.

— Arra ébredek, hogy táncolnak a falak. Álmodom vagy részeg vagyok, gondolom. De már fut is az uram: szaladjunk, mert mozog a föld!

— A tornácon álltam, amikor a szomszéd ház tetejéről megindultak a cserepek. Közben hallom ám, éktelenül káricsálnak a tyúkok. Nézem, s földbe gyökerezett a lábam. A tyúkól a levegőbe emelkedett!

— Hintázott a csillár, a vitrinből kihullottak a poharak. A szekrény meg elindult felém. Olyan volt, mintha egy óriás két kézzel megrázta volna a házat, aztán a levegőben elengedte volna. Még tottyant is egyet.

— A hang volt a legszörnyűbb. Mint amikor haragosan zúg a tenger, úgy morgott a föld.

*

Valami nagy, remegtető érzésre készítem föl a szívemet. Skopje és Bukarest után az ember a földrengéshez rombadőlt házakat társít.

Berhidán *csak* megrepedtek a falak. Belülről tűnik fel az a gonosz kis erecske, ami miatt számos ház lakhatatlanná vált. Sokat *csak* alá kellett dúcolni. Másutt *csak* a cserepek csúsztak le a tetőről. *Csak* a kémények nem bírták a föld sóhajtását.

Az ám, a kémények! Sokáig nézem, s nem tudom, mitől is olyan idegen a falu. Hát persze! Nincs ház, ami ne csupaszon állna. Amikor a gyerekek házat rajzolnak, sohasem felejtik le tetejéről a kéményt.

Amúgy megszokott életét éli a falu.

Somogyi néni is, mint minden reggel, ott lépeget az úton. Kezében bot: rosszul lát. Hálásan kapaszkodik a segítő kézbe, hosszú az út a felvégtől az alvégig.

— Pedig milyen békés kis falu volt a miénk!

Somogyi néni nem fogy ki a panaszból. Néha megáll, keze fejével kitörli szeméből a könnyet.

— Nem volt nekünk itt semmi bántódásunk. Az emberek dolgoztak, rendesen éltek. Aztán egyszerre jön egy ilyen csapás és oda egy élet

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGE

FELHÍVÁSA

AZ ORSZÁG VALAMENNYI ÚTTÖRŐCSAPATÁNAK!

KISDOBOSOK, ÚTTÖRŐK, ÚTTÖRŐVEZETŐK!

Mindannyian értesültünk arról, hogy Berhidát és környékét földrengés sújtotta. Nekünk is tennünk kell azért, hogy a megrongálódott lakóházakba visszaköltözhessenek a családok, újra saját iskolájukba járhassanak a gyerekek.

Arra hívunk benneteket, hogy munkátokkal Ti is vállaljatok részt a földrengés okozta károk felszámolásából. Az őszi társadalmi munkák, a hasznosanyag-gyűjtések bevételéből járuljatok hozzá a rászorulók megsegítéséhez.

Felajánlásotokat az Úttörő szolidaritási számlára utaljátok át (MNB 235-90172-5253), a csekkre írjátok rá: FÖLDRENGÉS!

Összefogásunk eredményéről, a befolyt összeg felhasználásáról folyamatosan tájékoztatunk benneteket.

Budapest, 1985. szeptember 12.

Magyar Úttörők Szövetsége
Országos Elnöksége

munkája. Meg hát eddig senki se akart elmenni innen. De ki akar majd ott lakni, ahol mozog a föld? Talán csak az öregek.

Így botorkálunk kettesben végig a falun. Néhány udvarban sátor, vannak akik még a szabad ég alatt töltik az éjszakát. Az igazán sérült házakból kiköltöztették a lakókat: Veszprém, Várpalota, Pét fogadta be a fedél nélkül maradókat. Szorgalmas kopácsolás hangjai mindenünnen. Nincs ház, ahol ne akadna javítani való tető, kémény, fal.

— Ilyen szélben is elindult, Somogyi néni? — Juhász Jánosné, az öregek napközi otthonának dolgozója az újonnan érkező elé siet.

— Jöttek az öregek aznap reggel is — mondja később a konyhában, a kávé mellett. — Azt mondták, jobb nekik együtt. Én hol egyikükhöz, hol másikukhoz szaladtam, hogy vigasztaljam őket. Féltem én is, de otthon a gyerekek, itt meg az öregek miatt nyugodtnak és bátornak mutattam magam. Akkor sírtam csak, amikor senki nem látta.

Ispaics Lajosné tanítónő félbehagyja a csomagolást. Talán azért, hogy kezét pihentesse. Talán azért, hogy pillantásával számba vegye a dolgokat. Kréta, körző, vonalzó, könyvek, szemléltetőeszközök mind a dobozban. Ez már az utolsó fuvar lesz, költözik az iskola.

— Pedig milyen szép volt ez a terem! Idén korábban is festettek, mint máskor. Szebb is lett talán. Szépen kezdjük az utolsó évet, gondoltam. 36 éve tanítok Berhidán, ebben az iskolában. Sose volt könnyű az évkezdés, de ez a mostani a legnehezebb.

A berhidai diákoknak szerencséjük van: maradt egy ép iskolájuk. A szomszéd peremartoniaknak még az se. Egy épületen osztoznak két falu iskolásai.

Ispaics tanítónő tovább csomagolja az iskolát.

— Decemberben jár le a szolgálati időm. Magam kértem, hogy maradhassak az iskolaév végéig. Hogy hagyhatnám félévkor ott az osztályomat? Különösen most, amikor a legnagyobb szükségük van rám.

*

— Nem megyek én innen sehova! Szabó József, talán, hogy szavának nyomatékot adjon, két kézzel kapaszkodik a léckerítésbe. A ház belülről mintha a Vidám Park egykori elvarázsolt kastélya lenne. A falak csálén támaszkodnak egymásnak, lemállott a vakolat, a plafon alatt résnyi a repedés.

— Itt születtem. Itt élek hatvan éve. Itt laknak a gyerekeim. Itt vannak az állataim, hát hová mehetnék? Mondta is a tanácselnök: Jóska bácsi, kilenc ilyen ember van a faluban, mint maga. Mert én azt mondtam: adjanak egy kis pénzt, fölépítem én újra a házunkat.

A falon egy elmozdult kép. Néhai Szabó József huszár és hitvese, Sveiger Júlia arcmása. 1925-ből való: arcukon mosoly, az új ház boldogsága.

Kép és szöveg: Major Árvácska

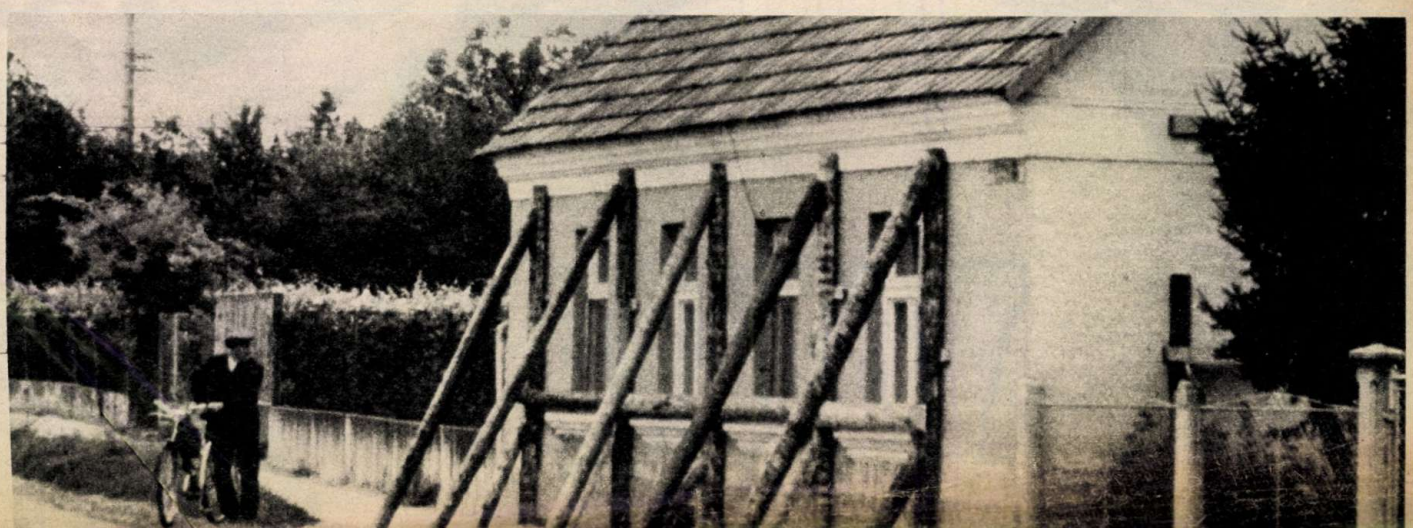

XII-MOCKBA-1985

A VIT alkalmából szervezett nemzetközi úttörőtáborba, a moszkvai Olimpiecbe néhány magyar úttörő is eljutott. Az egyik nagygyűlésen szót kapott Besenyő Judit, zsadányi hetedikes, aki a magyar úttörők üzenetét tolmácsolta. Többek között ezeket mondta:

„Mi érdeklődve szeretnénk arcunkat az ég felé fordítani, fürkészve rejtelmeit, vagy majd ábrándozva, valaki kezét fogva, és nem rettegve, félve és azt találgatva, hogy vajon hol van elhelyezve az a rettenetes fegyver, amely ezt a csodálatos Földet pillanatok alatt megsemmisíti. Ha mi, gyerekek egyszerre kiáltanánk, hogy Soha többé Hirosimát! Előre a békéért! megremegnének a fegyvergyárak, és gondolkozóba esnének a fegyvergyárosok is. Hirosimában, a Béke-parkban emlékmű áll. Az emlékművet a japán fiatalok közadakozásból emeltették az atombomba hatásaitól szenvedő gyermekek számára. Egy jelképes atombomba csúcsán áll egy kislány, ég felé emelt kezében egy aranydarut tart. Ez a bronzba öntött kis figura Szadako Szaszaki. A második világháborúban sugárhatás érte, de évekig élt még gondtalanul, nem is sejtve, hogy a halál csíráját hordja magában. Japánban él egy hiedelem, ha valaki papírból ezer darvat hajtogat, akkor az égiek meghallgatják kívánságát. És Szadako lázasan hajtogatott, mert élni szeretett volna, de az utolsó daru már nem készült el... Mi nem akarunk Szadako sorsára jutni, élni akarunk, békében felnőni. Azt szeretném javasolni, hogy augusztus 6-át, e szomorú évfordulót nyilvánítsuk Aranydaru-napnak és ezen a napon, szervezzünk úttörő-békemenetet, béketalálkozókat. Ha egyetértetek javaslatommal, arra kérlek benneteket, hozzatok egy-egy szál virágot és ebből készítsünk egy nagy, nemzetközi VIT-koszorút, amelyet kijuttatnánk Szadako Szaszaki emlékművére."

Így történt.

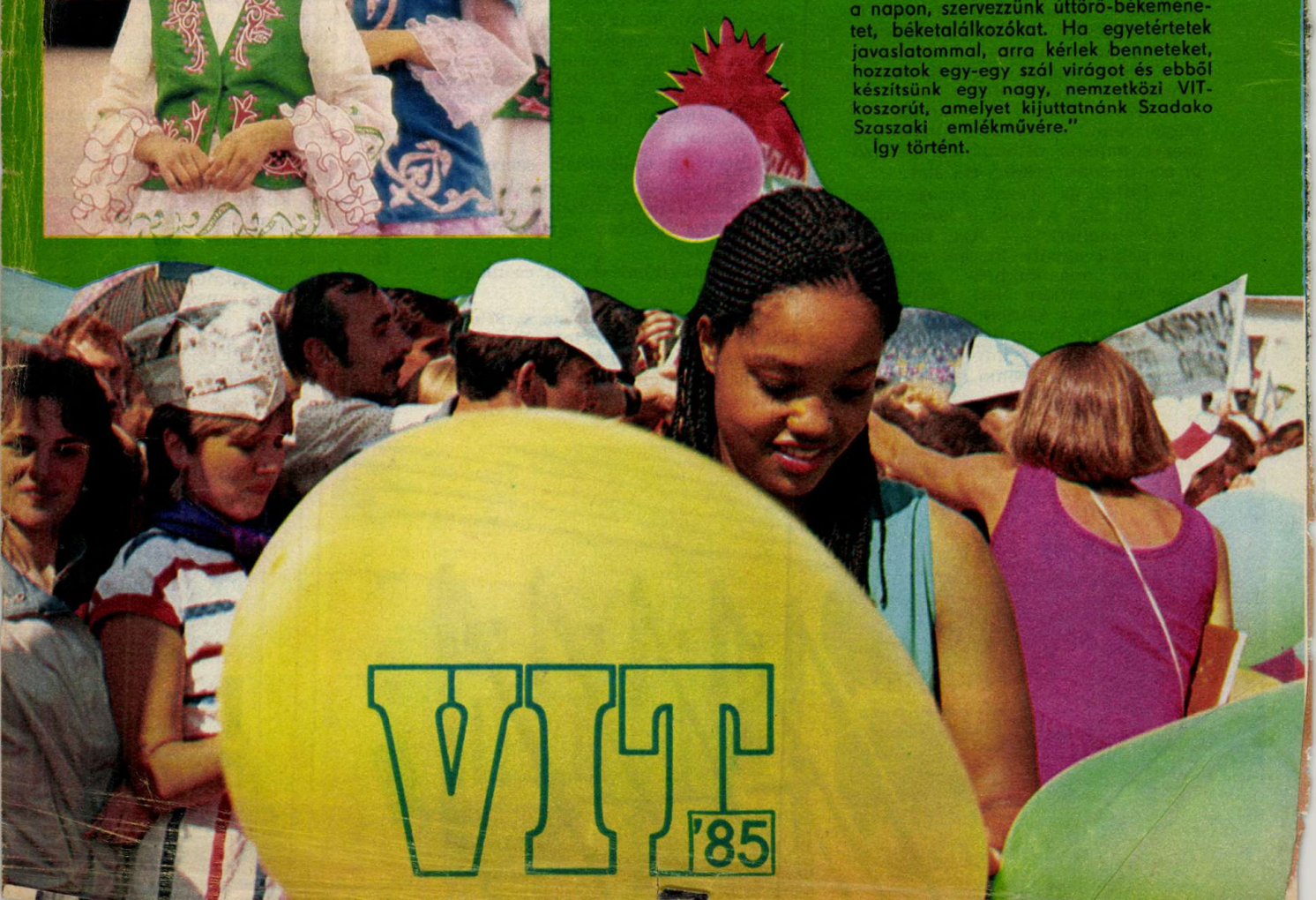

A NAGYMEDVE LEGKISEBB CSILLAGA

PETKO PETKOV KEDVENCE
EZ AZ ÖREG,
MUZEÁLIS ÉRTÉKŰ,
FÁBÓL KÉSZÜLT BÁRKA,
AMI MÁR CSAK A PARTRÓL
NÉZI A VIZET,
DE Ő MÉGIS MINDIG
JAVÍTGATJA-SIMÍTGATJA.
HADD ÖRÜLJÖN AZ ÖREG CSONT!

SOMOS ÁGNES FELVÉTELEI

A NAGYMEDVE LEGKISEBB CSILLAGA

Eddig azt hittem, hogy csak a régi hajós emberek bízták magukat a csillagos égbolt „tájolójára", hiszen ma már okos műszerek sokasága segíti vízen járó útjukat. Aztán találkoztam egy tenger mellett élő — és a saját bevallása szerint a tenger nélkül már élni sem tudó — emberrel, akiről kiderült, hogy nemcsak a feje fölé, de még a talpa alá is csillagot választott.

— Mi a neve a csónakjának? — kérdeztem tőle.

— Alkor... — válaszolta, s rögtön meg is magyarázta: — Így nevezik a Nagymedve csillagkép legkisebb csillagát. Azért választottam, mert ez a legfényesebb!

Petko Alekszandrov Petkovval a bolgár tengerpart egyik leggyönyörűbb pontján, az utolérhetetlen romantikájú és hangulatú Szozopolban találkoztam, egy ugrásnyira, pontosabban 34 kilométerre Burgasztól. Szozopol öt év múlva ünnepli alapításának 2600. évfordulóját! Voltaképpen csak tenyérnyi félsziget az egész, egyetlen nekilendüléssel körbe lehet futni, de már az ókorban a „mentség városa" nevet kapta, hiszen mindig biztos menedéket nyújtott a vihartól űzött hajóknak... Dancso Dancsev, a szozopoli városi tanács fiatal, mindössze harmincesztendős elnökhelyettese nem kis büszkeséggel mondta:

— Bulgáriában három műemlék város van: Neszebár, Koprivstica és a mi Szozopolunk! Vigyázunk is rá nagyon...

Mielőtt Petko Petkovval — a hajójavítóval és halásszal — találkoztam volna, a sok nézelődésben megéheztem. Mit eszik a turista, ha hű akar maradni Szozopol szellemé- [illegible] tesen vesz egy zacs- [illegible] operkát, aprócs- [illegible] hőröstől" [illegible] szafrit, a koperka es a többiek — délutánonként, mint valami olvasztott ezüstfolyam ömlenek ki a halászhajók hatalmas hálóiból, s irány a halfeldolgozó, meg a konzervgyár, majd a nagyvilág...

— Én nem vagyok igazi halász, csak az édesapám volt az — szabadkozott Petko Petkov. — Huszonnyolc esztendeje javítom a szozopoli hajókat, de minden szombat reggeltől vasárnap éjszakáig a vízen vagyok. Hajnali fél ötkor már régen a tengeren csavargunk, Alkor meg én, hiszen ott a legszebb a napfelkelte és akkor lehet fogni az igazán gazdag zsákmányt.

— Egyedül járja a vizet?

— Leginkább... De hisz' úgy sincs soha egyedül az ember, mindig legalább nyolc-tíz hajót látok magam körül. Ha aztán egymás közelébe érünk, elkezdődik a tréfás ugratás, de ez már vele jár. Akit nem ugratnak, az azt hiszi, haragszanak rá a többiek...

— Az édesapját már említette. Hát a gyerekei?

— Két lányom van, ők szárazföldiek. De a vejeim vízi emberek: az egyik egy óceánjáró hajóskapitánya, a másik pedig kormányos egy kereskedelmi hajón. Majd az unokáim... A legkisebb fiú, őt hamarosan kiviszem a vízre!

— Volt valami nagy kalandja a tengeren?

— Minden kihajózás kaland, de a következő héten jön a másik... Azt a négy-öt évvel ezelőtti vihart azonban soha nem fogom elfelejteni, amikor a kisebbik lányom férje hat órán keresztül hánykolódott a jeges vízben, míg végre sikerült kimen- [illegible] ni...

— Mint hajójavító, van-e kedvenc hajója?

— Van hát... Az az öreg, muzeális értékű, fából készült bárka, ami már csak a partról nézi a vizet, de azért mindig simítgatunk rajta. Hadd örüljön az öreg csont!

— És van-e bánata?

— Az is akad... Itt ez a gyönyörű és gazdag tenger, s egyre-másra tűnnek el belőle különböző hajfajták! Ma már a halászok nem találnak benne se makrélát, se tonhalat...

— „Hála" a mosószereknek, a műtrágyának és más vegyszereknek, amelyek egyre jobban szennyezik a vizet, pusztítják a halállományt — szólt közbe Angel Karabadzsakov, a halászati vállalat igazgatója, aki a beszélgetés közben érkezett mellénk, s elmondta, hogy most megpróbálnak kárpótlásul pisztrángot és fekete kagylót telepíteni. Sietett tovább, de még elmenőben ezt mondta: — Hogy néhány évtized múlva lesz-e még hal a tengerben, az nem a halászoktól, hanem a természetvédőktől függ. Maguknak is ott a Duna, vigyázzanak rá, felelősek érte! Akárcsak mi, a tengerért...

Somos Ágnes
(Fotó: Szófiapress)

NEK A KIS HALAK A HÁLÓKBÓL, MINT VALAMI EZÜSTFOLYAM ...

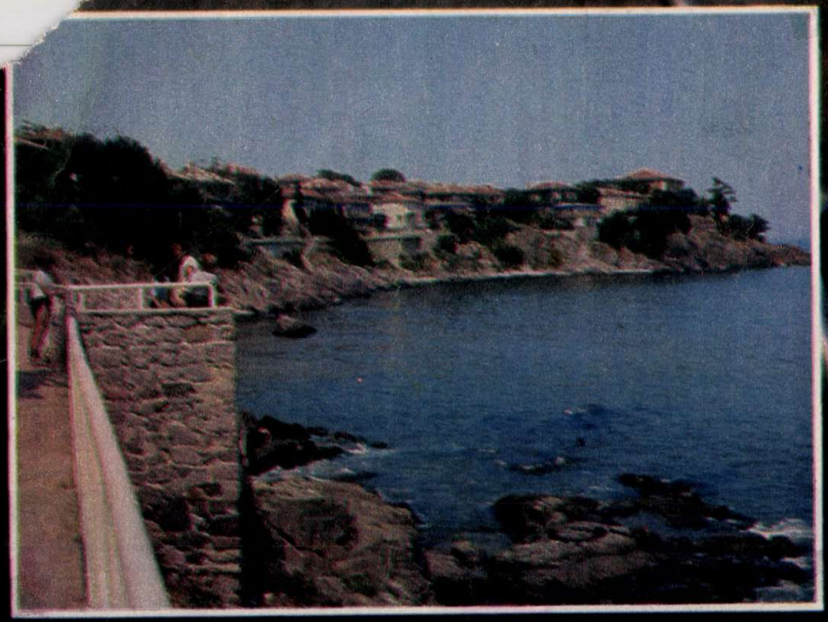

SZOZOPOL NYARANTA AZ EGYIK LEGNÉPSZERŰBB BOLGÁR ÜDÜLŐHELY

A FELSZIGET RÉGI VÁROSRÉSZÉBEN 196 MŰEMLÉK HÁZ TALÁLHATÓ

KEDVES ISMERŐS

LINDA ÉNEKEL!

Ezúttal nem a népszerű filmsorozat egyik epizódjáról van szó, bár kétségkívül annak a sikere adta az ötletet. Görbe Nóra énekel.

— A rendező, Gát György találta ki, hogy készítsünk egy nagylemezt, mely ugyanahhoz a korosztályhoz szól, amelyikhez a film. Megörültem a lehetőségnek, hiszen szeretek énekelni. A dalokat Szikora Robi, Bornai Tibor, Flipper Öcsi, Lerch István, Demjén Ferenc és Heilig Gábor írta. Remélhetőleg október végére már a boltokban lesz a lemez, addig is koncerteken igyekszünk népszerűsíteni a számokat. Eddig négyszer léptem fel az R—GO együttessel. Nagy élmény volt! Csodálom Szikora Robit! Tiszteletre méltó az az intenzitás, amellyel „végigmelózza" a kétórás koncerteket. Nagyszerű együtt dolgozni vele!

— Az Első emelettel is felléptél.

— Valóban, de az tényleg csak filmbeli epizód volt. Egy rockegyüttes körül bonyolódik a történet. Ez az együttes volt az Első emelet. Két valódi koncertet tartottak a Petőfi csarnokban, kétezres tömeg előtt. A felvétel tehát élesben ment. Nem hibázhattunk, hiszen nem ismételhettük meg a jelenetet. Rettenetesen izgultam. Nyolc kamera forgott egyszerre!

— Tartós kirándulást tervezel a rockzene műfajába?

— Szeretnék készíteni még egy lemezt. Megpróbálkozom a komoly énektanulással is, hiszen utoljára a főiskolán tanultam énekelni. Még egy kicsit „nyers" a hangom. Érzem a rutin, a gyakorlat hiányát.

Beszélgetésünket megszakítva Görbe Nóra belelapozgat a szerkesztőségi szoba asztalán heverő színes lapokba.

— Nem is tudom, mikor olvastam utoljára újságot vagy könyvet! A film mind a százhatvanhat forgatási napját végigdolgozom. A gyakran tizennégy órás munka után aludni és enni is alig marad időm. A levelekről nem is beszélve! Naponta körülbelül harminc levelet kapok a gyerekektől! Ezek mutatják, hogy minden fáradtság ellenére is érdemes csinálni. Állandóan rohanok. Most is mennem kell, vár a kislányom a bölcsődében.

Amíg a taxi megérkezik, van néhány percünk.

— Anna novemberben már kétéves lesz, és én az elmúlt hónapokban szinte alig láttam. Pedig minden szabad percemet igyekszem vele tölteni. Régebben imádtam kötni, a mozi volt a szerelmem. 1980 óta, vagyis mióta a Lindával kapcsolatos munkák elkezdődtek, csak nagy ritkán foglalkozhatom ilyesmivel. Persze a filmezés is sok örömöt ad. Most például gyerekkori álmom teljesült, mert az egyik epizódban balettezhetek.

— Készülsz-e új feladatokra?

— Bár a forgatási idő felén már túl vagyunk, az utómunkálatokkal együtt a forgatás tavaszig is eltarthat. Jövőre tervezünk még legalább hat folytatást. Hogyan készül? címmel egyórás film tárja majd fel a filmezés kulisszatitkait, melyekre olyan sokan kíváncsiak. Most szeptemberben lemezem anyagából videoklipet készítünk a televízió számára. Szeretnék további koncerteken fellépni és felkészülni az új nagylemezre... Mit mondjak még!? Egy jó darabig még Linda határozza meg az életemet. Ebben élek, ebben gondolkodom. És a legfontosabb — keze már a kilincsen —, szeretnék minél több időt tölteni a kislányommal!

R. Simor Katal

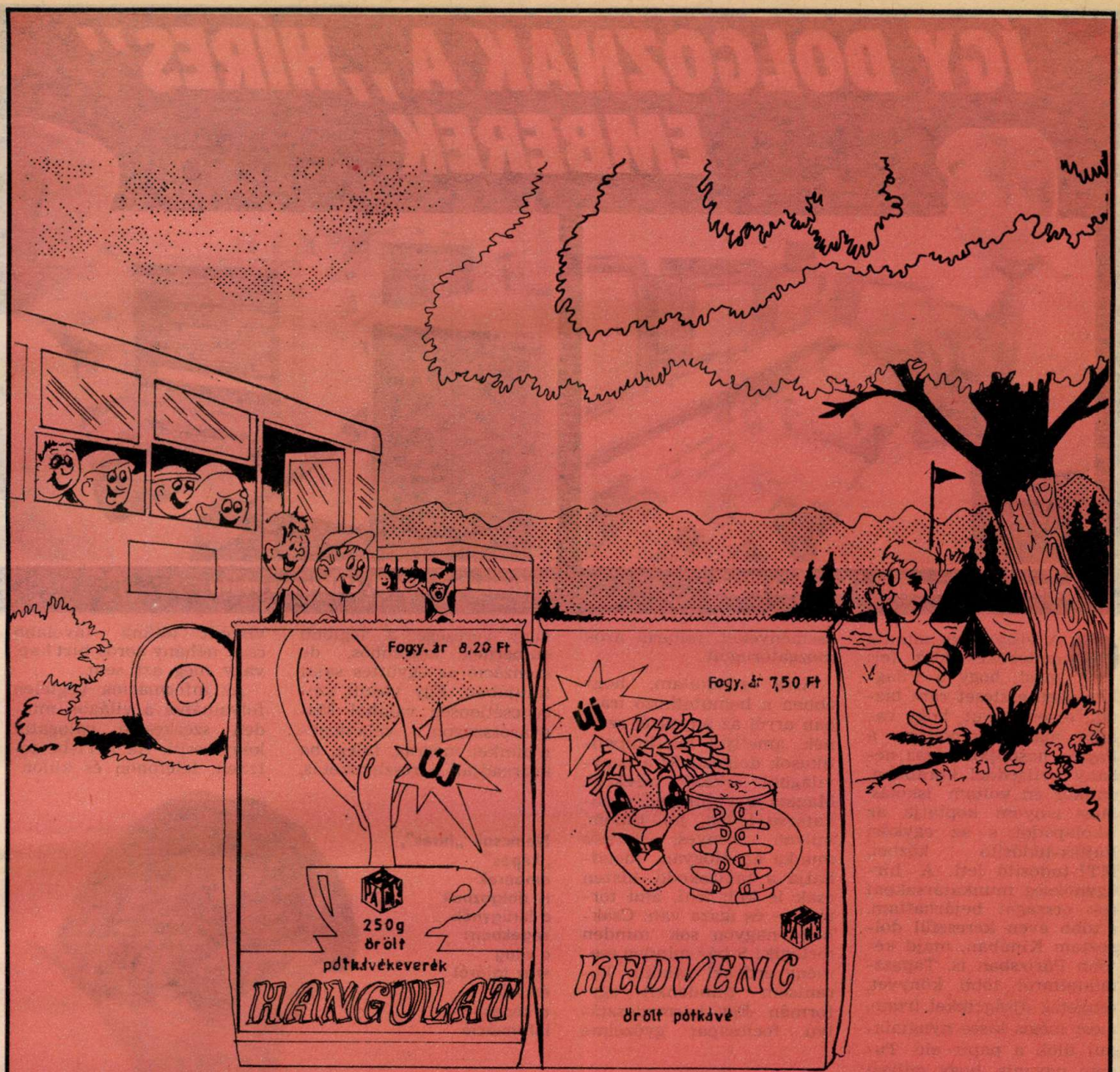

ha véget is ért a nyár, velünk marad a két ÚJ barát

ÍGY DOLGOZNAK A „HÍRES" EMBEREK

A legmodernebb eszközök a hírközlést segítik

A képernyővel ellátott, elektromos írógép

A visszatérés mindig emlékeket idéz fel: most, hogy a Világlátó szerkesztését rám bízták, eszembe jut, hogy valaha már szerepeltem a Pajtás hasábjain. Igaz, néhány évtizeddel korábban, amikor én voltam iskolás. Most lányom koptatja az iskolapadot, s az egykori Pajtás-tudósító közben MTI-tudósító lett. A hírügynökség munkatársaként sok országot bejárhattam, s több éven keresztül dolgoztam Kínában, majd később Párizsban is. Tapasztalataimról több könyvet, rengeteg újságcikket írtam, most mégis kissé nyugtalanul ülök a papír elé. Tudom ugyanis, hogy milyen nehéz világosan, érthetően, egyszerűen elmondani, hogy a világ milyen bonyolult; nem könnyű áttekinthetően értelmezni az eseményeket, feltárni azok mozgatórugóit.

Arra gondoltam, hogy ebben a bemutatkozó írásban arról az anyagról szólnék, amellyel mi, külpolitikusok dolgozunk: a nagyvilágból érkező hírekről. Magam is a „hírgyár" munkatársa lévén, jól tudom, milyen kényes, felelős munka ez. Hogyan, mondhatja a tamáskodó, hiszen csak le kell írni, ami történt — és igaza van. Csakhogy nagyon sok minden történik! S bár minden esemény érdekel valakit, korántsem mindenkit egyformán. Egy harmadosztályú focicsapat győzelme vagy veresége a legtöbb embernek közömbös, de szenzáció az együttes saját falujában. Egy vasúti szerencsétlenség valahol Magyarországon, valamennyiünket megráz, főleg, ha közreadják a részleteket is, viszont tőlünk távolabb csak néhány soros hírt kap, vagy még azt sem.

Az információk végtelen folyamából a világon minden szerkesztő válogatni kényszerül. Az MTI-be telexen, telefonon és külön-

Nemcsak „híres", „képes" emberek is dolgoznak a hírügynökségekben: a világ száz tájáról érkezik a képes információ

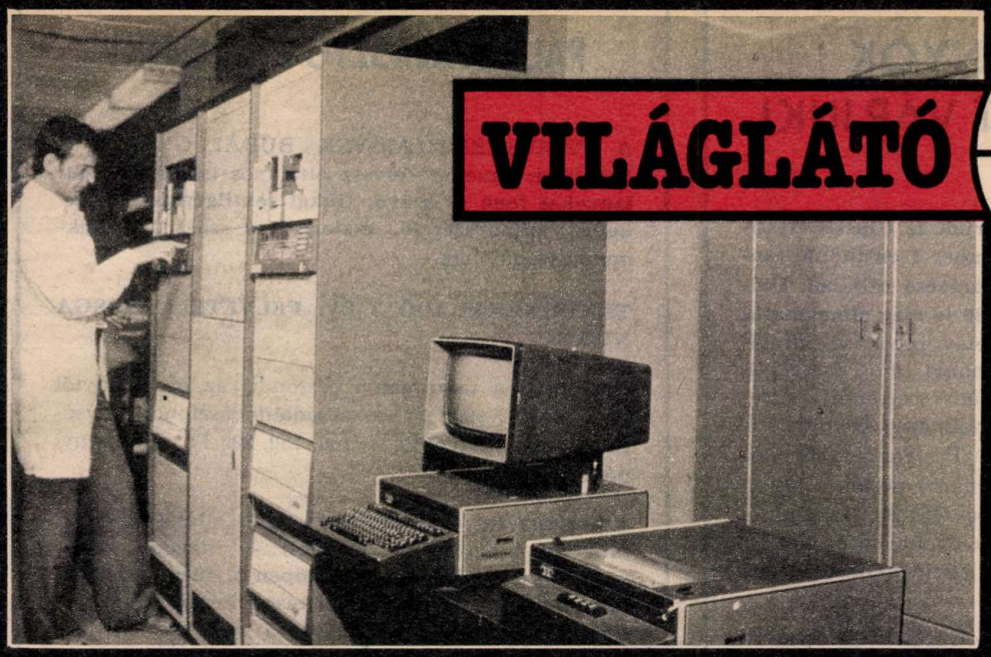

VILÁGLÁTÓ

Újra indul politikai fórumunk, a VILÁGLÁTÓ. Rovatunk házigazdája, az egykori pekingi, majd párizsi tudósító ma a hírügynökségek kulisszái mögé vezet el benneteket

böző kiadványokban naponta több ezer oldalnyi értesülés érkezik, de ebből csak körülbelül száz oldalnyi napi anyag készül és alig harminc-negyven, általában 28 ritkított sort tartalmazó gépelt lap jelenik meg az újságokban. A külpolitikai hírek közé az kerül, ami a legfontosabb, legérdekesebb — de hogyan dönti ezt el a szerkesztő?

Természetesen támaszkodik saját előzetes ismereteire, a világpolitikai helyzetben való jártasságára. Ezenkívül a világ nagy hírügynökségei — a TASZSZ, az AFP, a Reuter, az AP stb. — maguk is jelzik, mit tartanak fontosnak. Az ilyen témák már előbb gyors hírben jelennek meg a telexen. Ez csak néhány tömör sorban, esetleg egy-két szóban jelzi a szenzáció lényegét — majd később igen részletesen térnek vissza a témára.

Az MTI-nek emellett a világ húsz fővárosában 22 állandó tudósítója dolgozik. Ők a helyszínen válogatnak, ők az olvasó világlátó szemei. Fontosságukra jellemző, hogy az MTI által továbbított külpolitikai híranyagnak több mint a fele érkezik tőlük a Naphegyre, a hírügynökség négyemeletes, szürke épületébe.

Talán nagy szónak tűnik, de az önálló tudósítói hálózat — itt nemcsak az MTI, de a lapok, a rádió és a tévé tudósítóira is gondolok — a nemzeti függetlenségnek is egyik eleme. Számos fejlődő ország például nem engedheti meg magának, hogy saját újságíróit tartsa állandó megbizatással külföldön — ez bizony drága dolog —, és szinte teljes egészében a nagy nyugati hírügynökségek anyagaira épül tájékoztatásuk. Márpedig az, hogy mit, hogyan, milyen tálalásban, terjedelemben továbbítanak a telexgépek, milyen politikai, gazdasági, etikai szempontok alapján történt a válogatás az információk özönéből, az kimondva vagy még inkább kimondatlanul egyben állásfoglalás is a világ dolgaiban, kifejez egy adott szemléletet, értékrendet. A tévében sem mindegy, hogy mire szegezi kameráját a riporter, mit és miként mutat be.

Ezért vált például az UNESCO-ban, az ENSZ kulturális és oktatási szervezetében éles harc tárgyává az úgynevezett „hírügynökségi imperializmus" — vagyis az, hogy számos afrikai, ázsiai, latin-amerikai ország szinte kizárólag a nagy nyugati ügynökségek „szemével" láthatja bolygónk ügyeit. Ezért törekszenek ezek az országok saját hírügynökségek létrehozására, nemzeti hírszolgálatuk fejlesztésére, végső soron „saját igazságuk" elmondására.

Amikor ezeket a sorokat írom, tudom, hogy esténként a legtöbben ott ültök a TV-Híradó képernyője előtt. Figyelitek, mi történik országban-világban, véleményt formáltok az eseményekről, kérdéseket tesztek fel velük kapcsolatban. Nos, ha kérdésetek van, ezután is írjátok meg a Világlátónak. Mint eddig, a jövőben is számíthattok a válaszra.

Baracs Dénes

VILÁGLÁTÓ FÓRUM

Kérdésem:

Nevem: .....

Címem: .....

Életkorom: .....

FIATAL LÁNYOK JELENTKEZÉSÉT VÁRJUK!

Fiatal lányok jelentkezését várjuk az Újpesti Gyapjúszövőgyárba az 1985. szeptember 1-én induló tanévre, fonó-szövő szakma megszerzése céljából. Utólagos jelentkezést szeptember 30-ig még elfogadunk! Felvételi követelmény: 14. életév betöltése, általános iskolai végzettség. Tanulmányi idő 3 év. Az I. osztály I. félévében a tanulmányi ösztöndíj egységesen 170 Ft. A II. félévtől tanulmányi eredménytől és osztálytól függően: 50—900 Ft. Társadalmi ösztöndíj havonta: 800 Ft. Tanulmányi pótlék a tanulmányi eredménytől függően: 80—400 Ft. Kiegészítés havonta: 200 Ft. Jövedelempótlék havonta: 200 Ft. A III. osztályban 100%-os teljesítménybérben való foglalkoztatás: 1000—1500 Ft.

Tanulóink részére ingyenes kollégiumi elhelyezést, étkezést, iskola- és munkaköpenyt, tanszereket biztosítunk.

Havonta egyszer hazautazási költséget térítünk.

A tanulók a teljes ellátásért napi 4 Ft-ot fizetnek.

A szakmunkásvizsga megszerzését követően továbbtanulási lehetőséget biztosítunk.

Jelentkezni lehet:
Újpesti Gyapjúszövőgyár
személyzeti osztály
Budapest IV., Berni u. 1. — 1045

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

A PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAI GYÁRA az 1986/87-es tanévre felvesz általános iskolát végzett **lányokat fonó és szövő; fiúkat textilgépszerelő, lakatos, villanyszerelő, esztergályos** szakmára szakmunkástanulónak.

TANULMÁNYI IDŐ 3 ÉV. FELVÉTELI VIZSGA NINCS!

Ösztöndíj: a tanulmányi ösztöndíj az eredménytől függően 500—960 Ft; a társadalmi ösztöndíj egységesen 500 Ft havonta, + 100, 150, 200 Ft tanulmányi pótlék.

Juttatások: — 4 Ft térítésért teljes ellátást biztosítunk (napi háromszori étkezés); — ingyenes kollégiumi elhelyezés; — iskolaköpenyt, füzetcsomagot, tankönyvet, munkaruhát térítésmentesen adunk; — évente kedvezményes vásárlás a gyár termékeiből; — a tanulók részére 50%-os utazási kedvezményt biztosítunk; — a III. éves tanulókat teljesítménybérben foglalkoztatjuk.

A szakmunkásvizsga után jó kereseti lehetőség. A lányokat 160 Ft-os térítés ellenében modern leányszállókon, a fiúkat gyári albérletben helyezzük el.

A továbbtanulásra szakirányú középiskolában lehetőséget biztosítunk.

Jelentkezés:
PTM Budai Gyára
személyzeti osztály
Budapest, Pf. 43. — 1502
Telefon: 662-688.

FIGYELEM!

Az 1986/87-es tanévre 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett **lányokat szövő szakmára** beiskolázunk szakmunkástanulónak. Tanulmányi idő 3 év. Juttatások: — 500 Ft alap társadalmi ösztöndíj, plusz 100—200 Ft — tanulmányi eredménytől függő — tanulmányi pótlék; — 200 Ft kiemelt szakmapótlék; — tanulmányi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően: I. évben 50—450 Ft, II. évben 50—540 Ft, III. évben 50—820 Ft.

Fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, géplakatos, textilipari gépszerelő szakmára iskolázunk be szakmunkástanulónak. Tanulmányi idő 3 év.

Juttatások: — 500 Ft alap társadalmi ösztöndíj, plusz 100—200 Ft — tanulmányi eredménytől függő — tanulmányi pótlék; — tanulmányi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően: I. évben 50 Ft-tól 400—500 Ft, II. évben 50 Ft-tól 500—600 Ft, III. évben 50 Ft-tól 800—900 Ft.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 4 Ft-ért biztosítunk az iskolában és üzemi gyakorlat idejére a gyárban.

A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal. Kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben 5 százalék szakmunkás-, valamint műszakpótlékkal 4000—7000 Ft/hó; a többi munkakörben a bérbesorolási kategóriától függően alakul a kereset.

A továbbtanulást támogatjuk.
Jelentkezni lehet személyesen: hétfőtől csütörtökig, 8—15 óráig. Levélre részletes tájékoztatót küldünk.
Cím: Budapest, Pf. 391. — 1394.

Egész évben
kellemes élményekkel,
változatlan árakkal
vár a

BUDAPESTI VIDÁMPARK

Nyitva: 10–19 óráig.

A BUDAPRINT Magyar Pamutipar általános iskolát végző **lányokat fonó-szövő; fiúkat textilgépszerelő, géplakatos, villanyszerelő és csőszerelő szakmunkástanulónak iskoláz be.**

Felvételi vizsga nincs. **Tanulóidő 3 év.**

Tanulmányi ösztöndíj: 50—750 Ft/hó — a tanulmányi eredménytől függően.

Társadalmi ösztöndíj: 500—750 Ft/hó, a III. évben szakmunkásbér 2500—3500 Ft/hó — a tanulmányi előmeneteltől függően.

Kollégiumi elhelyezést, teljes ellátást és egyéb juttatást a tanulmányi szerződés alapján biztosítunk tanulóink részére.

A szakmunkásvizsga után a **kereseti lehetőség: lányoknak 4500—7500 Ft; fiúknak 3800—5000 Ft.**

Jelentkezni lehet: munkanapokon 7—14 óráig. Levélre részletes tájékoztatót küldünk.

Címünk:
BUDAPRINT
Magyar Pamutipar
személyzeti-oktatási osztály
Budapest,
Lahner György u. 30. — 1046.
Telefon:
693-847,
vagy 693-847/115 mellék.

LÁNYOK, FIGYELEM!

Csak 3 év szorgalom, s a jövedelmed havonta 3500—6500 Ft lehet!

Az 1986 szeptemberében induló tanévre várjuk az általános iskolát végzett, vagy most végző **lányok jelentkezését budapesti és vidéki gyáregységeinkbe fonalgyártó szakmára.**

Már a tanulóévek alatt is sok-sok kedvezmény!

Kollégiumi, leányotthoni elhelyezés: kb. 150 Ft; ingyenesen tanszereket, munkaruhát, iskolaköpenyt biztosítunk; 6 Ft-ért napi háromszori étkezés.

Havonta (évfolyamtól és tanulmányi eredménytől függően) **250—1100 Ft tanulmányi ösztöndíj, plusz társadalmi ösztöndíj,** mely két részből áll: 500 Ft alapösztöndíj és (a tanulmányi eredménytől függően) 150—250 Ft tanulmányi pótlék.

Válassz gyáregységeink közül!

Pamutfonóipari Vállalat:

— Lőrinci gyára Bp. Gyömrői út 85—91. — 1183;
— Kaposvári gyára Kaposvár, Jutai út 6. — 7400;
— Miskolci gyára Miskolc, József A. u. 21. — 3527;
— Váci gyára Vác, Vám u. 1. — 2600;
— Újpesti Cérnagyár Bp. Váci út 91. — 1044;
— Bácsalmási gyára Bácsalmás, Rákóczi u. 11. — 6430.

„Fonalgyártó szakma" megjelöléssel várjuk továbbtanulási jelentkezési lapodat a számodra legmegfelelőbb gyáregységünk személyzeti és oktatási osztályán. Kérdésedre postafordultával részletes tájékoztatást küldünk!

AZ ÚT NÉHA FELFALJA AZ EMBERT...

A Millenáris elől indulunk a Csepel biciklistáival. Nagy a forgalom a városban. Ők könnyen elsuhannak a hosszú kocsisorok mellett. Mi, a Ladában ülve lemaradunk, csak Fót határában érjük őket utol. Zavarban vagyok. Érzem, ha a kerékpárról akarok beszélni, ott kellene hajtanom a boly közepén. Igen, de ez a galgamácsai kör hetven kilométer, méghozzá nem is könnyű terepen... Kérdés, hogy így, edzés nélkül egyáltalán túlélném-e? Maradok a Ladában.

Vasúti kereszteződésen zötyögünk át, szorosan rátapadunk a kerekesekre, követjük-védjük őket. Nézem a kilométerórát a kocsiban, a 35-ösnél rezeg a mutató.

Három fiatal hajt az út padkáján, kirándulók. Vidám, nevetős arccal tekerik a pedált, egyenesen ülnek a nyeregben. A csepeliek mélyen a kormányra dőlnek, lábuk gépként dolgozik, nyakukon csorog a veríték. Elszállnak a túrázók mellett. Valaha mindannyian így kezdték.

ÚTON I.

— Különböző típusok vannak — mutat előre az edző, Ladiszlaidesz Ferenc. — Ezeket a gyerekeket, akik előttünk hajtanak, országúti versenyzőnek szánjuk. Soványak, kitartóak. A pályára remekül gyorsuló típusok kellenek, ott a test inkább zömök, jó, kötött izmokkal.

— Azt hallottam, hogy az országúti menetek kikészítik a szívet — akadékoskodom egy kicsit.

— Mi meg azt hallottuk, hogy a szívinfarktusban szenvedőknek kifejezetten ajánlják az orvosok a kerékpározást. Persze nem a négyezer kilométeres Tour de France-ot.

Csomádnál megállunk, valaki defektet kapott. Nincs idő a ragasztgatásra. Néhány másodperc, az abroncsra vékony pótgumi kerül, s máris mehetünk tovább. Egyébként minden elképzelhető módon igyekeznek a gép súlyát csökkenteni.

— Egy profi „drótszamár" nem nyom többet nyolc kilónál — mondja szerelés közben Hegedűs Zsolt. Az ő gépe körülbelül tíz kiló lehet. Zsolt Csepelen lakik, s amikor azt kérdezem tőle, a létező sportok közül miért éppen a kerékpározást választotta, röviden csak annyit mond: — Szeretem a jó levegőt.

A HÓNAP SPORTSZERE

Pályaedzés
a Millennáris öreg,
de még mindig jó
állapotban levő teknőjében

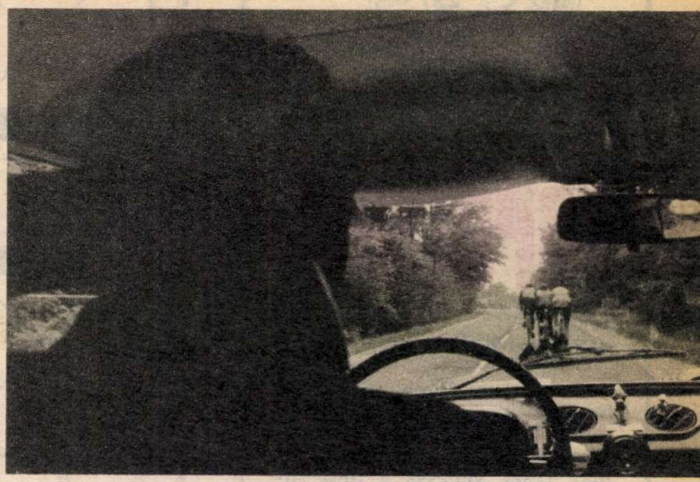

Sebesen teker a
boly valahol Fót után,
a tempót csak
az ellenszél lassítja

Defekt Csomádnál. A versenyzőnek a kisebb szerelésekhez is érteni kell...

Szívesebben vettem volna, ha azt válaszolja, hogy a természet miatt. De hát a versenyzőnek nincs ideje jobbra-balra nézegetni. Jó negyvenes átlagnál az utat kell figyelnie, meg az előtte haladót, semmit mást.

Galgamácsa felé néhány lejtőt kap a társaság. A bringások szeretik a sebességet, nemhogy lazsálnának, hanem még bele is tesznek ilyenkor. Felgyorsulnak hatvanra, hetvenre is. Kevés az autó, gyér a forgalom, lehet a bolyt tartani. Az első helyen tekerőnek a legnehezebb, ő nemcsak a pedállal birkózik, hanem a sűrű levegővel is. Mögötte hosszú, légüres alagút keletkezik, abba bújnak a többiek. Váltják egymást a csepeliek is ezen a poszton, végig elöl hajtani képtelenség lenne.

ÚTON II.

Amit a lejtő adott az előbb, azt egy kaptató fizetteti meg. Kattannak a sebességváltók, kényelmes hegyi fokozatokba kerülnek az áttételek. A gép ettől persze, még nem megy fel magától a hegyre. Továbbra is „üzemanyagra" van szüksége, csak úgy zabálja a test erejét, a bőven csorgó sós verítéket. A Ladában megnyújtóztatom elgémberedett lábaimat, egyre növekvő irigységgel figyelem azokat a lábakat, amelyek már egy jó órája megállás nélkül tekerik a pedált.

— Egyedül nem szeretek hajtani — mondta az edzés előtt a szigetszentmiklósi Demeter Sándor. Mégis sokat kerekezik egyedül. Szigetszentmiklósról az út a Millenárisig egy óra. Egy óra oda, egy óra vissza, benzingőzös, városi magány a gép nyergében.

Pedig szereti a társakat, szereti az ellenfeleket. Húzzák, hajtják, űzik őt. Ez az igazi, másképpen még edzeni sem lehet.

ÚTON III.

Őrbottyán környékén Karancsi István megrogygyan. Nem áll le, nem esik ki a nyeregből, egyszerűen csak látni rajta, hogy fárad. Szorosan a kocsi mögé áll, a vákuumban hajt tovább. Vízvezeték-szerelőnek készül, ha elromlik a gép, meg tudja csinálni, jó kézügyessége van. Hajt a kocsi mögött, ütemesen veszi a levegőt, szeme alatt azonban egyre mélyülnek a karikák. Hiába, az út néha felfalja az embert. Túl nagy ellenfél, pokolian kifáraszt alattomos, hosszú kaptatóival.

— Erősödik a fiú — mondja szeretettel a hangjában Soós Jenő, a kerekesek másik edzője. — Simán haza tud hajtani.

Az edző elégedett fiaival, de nem elégedett általában a helyzettel. Este elmegy még egy-két tanítványához, megnézi mi van velük.

— Ezt a sportot így kell összetartani — jegyzi meg egy legyintéssel, s bár szinte kötelezően kesereg a kerékpársport gondjain, hangjában optimizmust érzek.

Különben minek csinálná az egészet?

Sinkovics Ferenc

Fotó: Karasz Lajos

TÖPRENGŐ

SZERKESZTI:
HORVÁTH ANNAMÁRIA

Rejtvényeink megfejtését lehetőleg postai levelezőlapon küldd be. Ha csak kettőt tudsz megfejteni — és azok jók —, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Címünk: Budapest, Jászai Mari tér 5. — 1397. A levelezőlapra (vagy a borítékra) írd rá: „TÖPRENGŐ"!

Beküldési határidő: október 3.

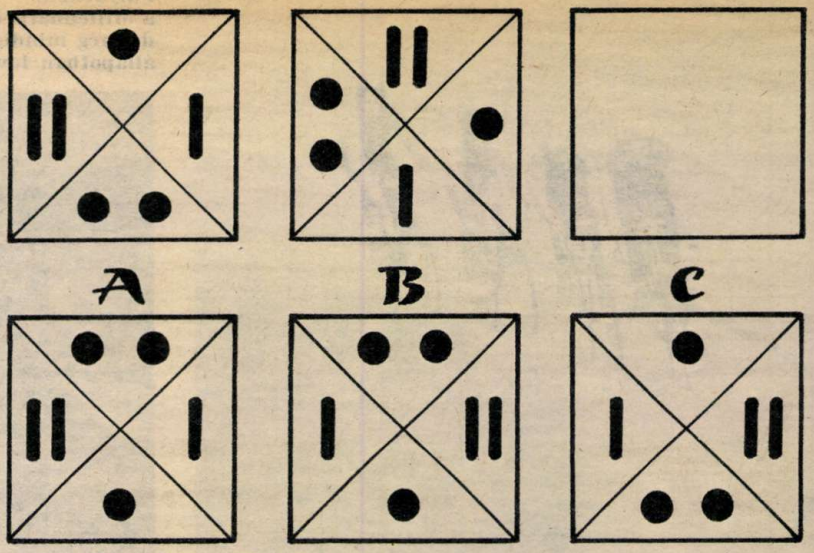

A?... B?... C?... Melyik betűvel jelölt négyzet kerül az üres négyzet helyére, ha azt szeretnénk, hogy az ábrák adott logika szerint kövessék egymást?

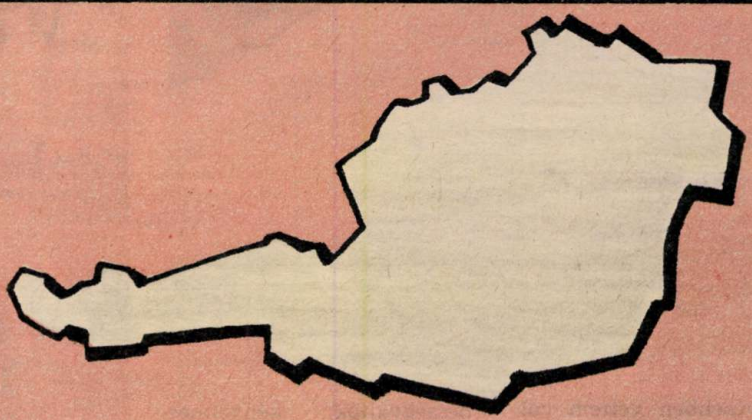

TÉRKÉP-REJTVÉNY. Melyik ország körvonalai láthatók az alábbi ábrán?

VAJON KIK ŐK? A két kép két világhírű cseh zeneszerzőt ábrázol. Könnyítésül annyit elárulunk, hogy a Moldva, illetve az Új világ szimfónia című művek szerzői. Kikről van szó?

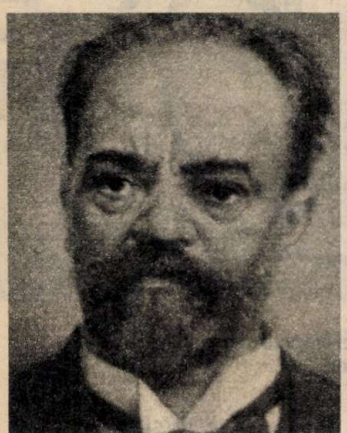

ELTÖRT A VÁZA. Zoli eltörte anyukája kedvenc vázáját. Segítsetek neki, hogy pótolni tudja a hiányzó részt! Hányas számmal jelölt darabka illik a vázába?

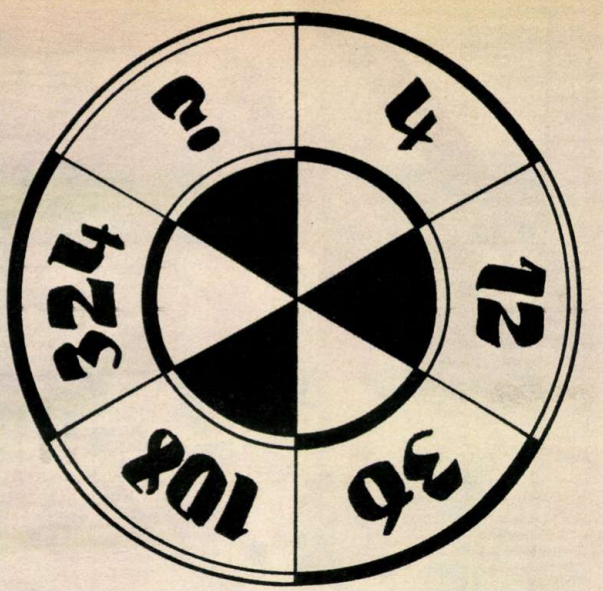

KERESD A LOGIKÁT! A körben elhelyezkedő számok bizonyos logika szerint követik egymást. Mi kerül a kérdőjel helyére?

MEGTALÁLOD A KÜLÖNBSÉGET? Íme egy rajz és annak árnyképe. A kettő között azonban hat apró különbség van. Megtalálod őket?

HOGY HÍVJÁK AZ ÚJ FIÚT? Petiék osztályába új fiú jött. A neve persze nem SZALTÓ ZÁNBÓ, de ha a két szó betűit helyes sorrendbe rakod, kiderül az új fiú valódi neve.

HÁNY ÉVES? No, nem a kapitány, hanem a képen látható mesterember?

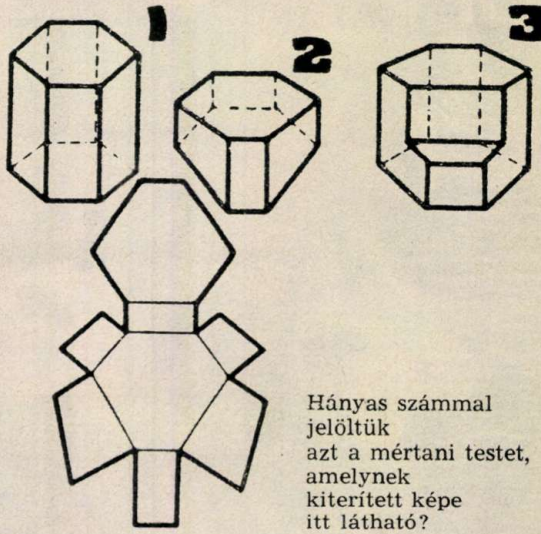

Hányas számmal jelöltük azt a mértani testet, amelynek kiterített képe itt látható?

A 23. SZÁM MEGFEJTÉSEI. 1. Mikszáth Kálmán. 2. Tehetséges megfigyelő vagy? 1. Nagy ház ablaka; 2. Kis ház kéménye; 3. Csónak orra; 4. Levél a vízben; 5. Hiányzik az egyik levél; 6. Labda a padon; 7. Bokor a fa mögött. 3. Erkel, Bartók, Kodály. 4. A lángész: egy százalék ihlet és kilencvenkilenc százalék veríték. 5. Türelem. 6. 3087+2345 = 5432 (C = 3, E = 8, B = 4, A =5) 7. Szénszálas izzólámpa. 8. A telefon.

MOSZKVAI tárlat

A moszkvai VIT „Gyermek központjában" több kiállítást is rendeztek. „Így látom a világot" címmel nemzetközi gyermekrajz tárlatot tekinthettek meg az érdeklődők. Sor került a nemzetközi gyermek- és serdülőkori szervezetek fesztivál előkészületeit bemutató kiállításra. „A világ gyermekszervezeteinek békestafétája" címmel, valamint a szovjet úttörők alkotásaiból is láthattunk bemutatót. Ezúttal ezekből adunk ízelítőt.

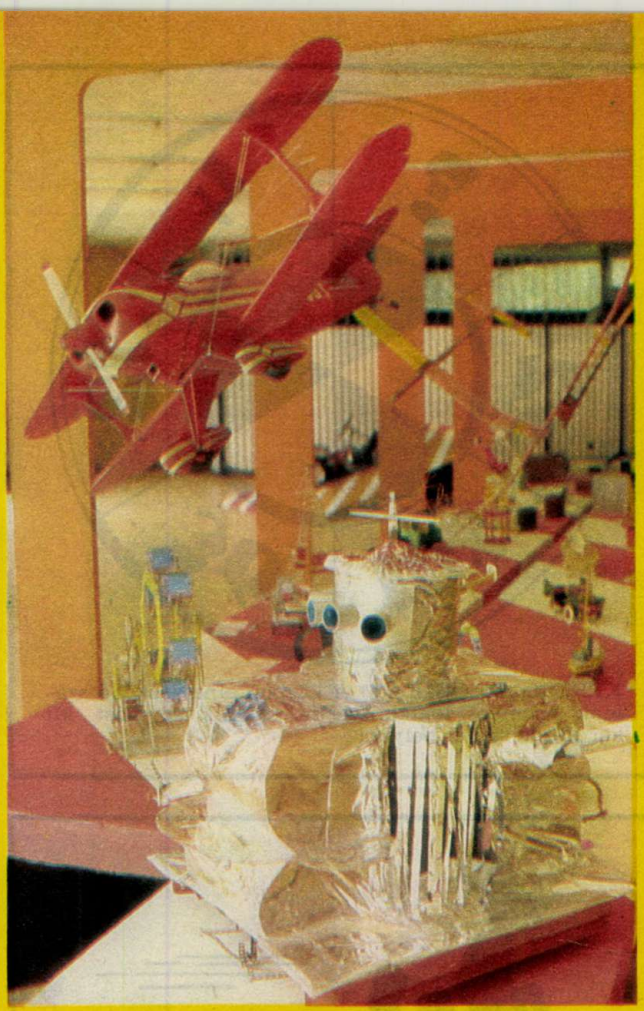

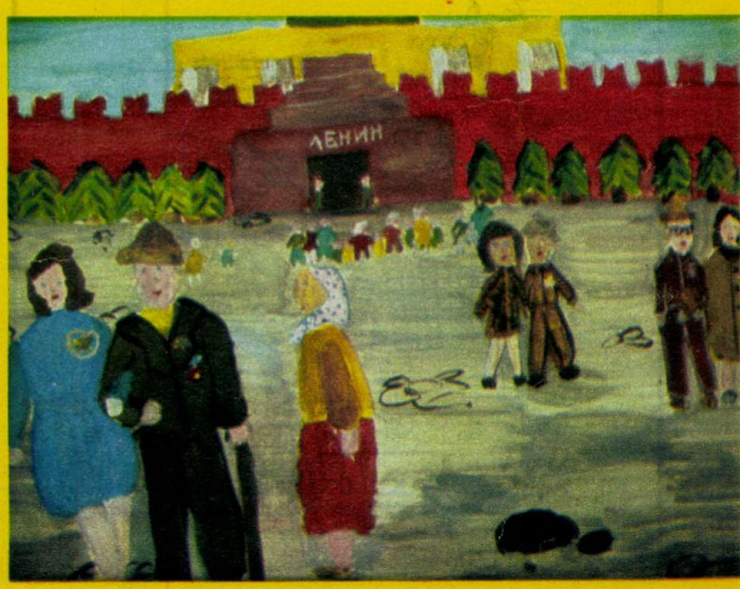

HÁRY JÁNOS

GARAY JÁNOS
„OBSITOS" CÍMŰ MŰVÉBŐL
ÍRTA: CS. HORVÁTH TIBOR,
RAJZOLTA: SEBŐK IMRE

2

(FOLYTATJUK)

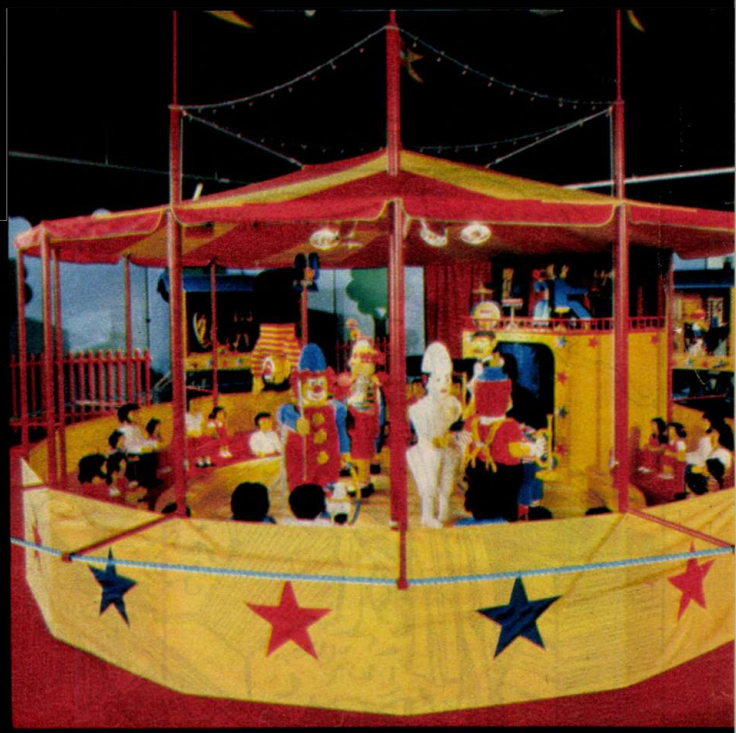

A gyerekek egyik legkedveltebb játékát napjainkban a dán LEGO cég gyártja. A kis billundi üzem, amely valamikor a húszas években, fából készült játékokkal kezdte tevékenységét, mára automatizált, korszerű gyárrá fejlődött. A népszerű játékok legújabb példányaiból nyújt ízelítőt az INTERPLAYEXPO-n a gyár bemutatója

JÁTÉK BEMUTATÓ

85/26
XL. ÉVF. • 1985. OKTÓBER 3. • ÁRA : 4,50 Ft

PAJTÁS

Kismotorosok, figyelem! A bukósisak jövőre kötelező a közutakon!

FOTÓ: POTZMANN JÁNOS

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő: SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes: BŐCS FERENC

Olvasószerkesztő: CSER GÁBOR

Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA, FORRAI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat

Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY. igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397
Telefon: 321-987, 321-988, 321-989
Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1065
Telefon: 116-660

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj: egész évre 153 Ft, I. félévre 85 Ft, II. félévre 68 Ft.

85.2342

Athenaeum Nyomda Budapest Rotációs mélynyomás
Felelős vezető: SZLÁVIK ANDRÁS vezérigazgató
HU ISSN 0030—9583
INDEX: 25 695

A beküldött kéziratokat, fotókat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

ARAD, OKTÓBER

Budapest utcáit jártam. Olyan utcákat, amelyek névadója az aradi tizenhárom vértanú egyike, másika. Néha megállítottam egy-egy szembejövőt. Ki ismerte a névadót, ki nem. Ha téged kérdeznélek, te mit mondanál?

Kicsike utca a magyar főváros szívében. Nem is utca, köz talán. Oda fut ki, a Szabadság térre; középen a Szovjet Hősi Emlékmű, balra a Magyar Televízió épülete áll. Keresek valami feliratot, jelzést, hiába.

— Tudod, kiről nevezték el az utcát?

A lány, hatodikos forma, Morzsa kutyával van elfoglalva. Az utca névadóját nem ismeri.

— Úgy hívják, Aaulich. Ki volt Ő?

A fiú a térről már tájékozottabb. Kijavít.

— Nem úgy mondják, hanem, hogy Alpári.

— Van olyan is, de ez Aulich. Tábornok volt.

— Akkor nem ismerem.

„Nevem Aulich Lajos, Pozsonyban, Magyarországon születtem, ötvenhét éves vagyok, katolikus vallású, nőtlen, 1812-ben léptem be hadapródként a Sándor gyalogezredbe, és legutóbb ezredes voltam ugyanebben az ezredben, a hadicikkekre megesküdtem, a hűségesküt letettem, a felkelő hadseregben tábornok és július 14-e óta hadügyminiszter is voltam, bíróság előtt eddig sohasem álltam, saját vagyonom nincs. (...)

...a magyar kormánynak ismételten kiállítottam a kötelezvényt, hogy őt szolgálom, és harcolok minden ellenség ellen, és végül is nem tartottam összeegyeztethetőnek a katonai becsülettel, hogy elhagyjam azt a csapatot, amelyben harminchét év óta szolgálok, mikor éppen az ellenséggel szemben áll. (Részlet a kihallgatási jegyzőkönyvből. Felvétetett Aradon, 1849. augusztus 26-án.)

— Meg tudnátok mondani, hol van a Leiningen utca?

A fiúk éppen versenyeznek: ki tud magasabbra kapaszkodni egy nekifutásból a mászórúdon. Megállnak egy pillanatra a viadalban.

— Persze, itt lakunk. Az ott, balra.

— Ki volt Leiningen?

— Tábornok a szabadságharcban. Az aradi tizenhárom.

— Úgy érted, hogy egy a tizenháromból. Tudnál mondani másikat?

— Másikat? Azt nem.

— Leiningen nevét honnan ismered?

— Így hívják az utcát. Meg az iskolát is.

— Magyar volt?

— Magyar. Mi lett volna más?

„Nevem gróf Leiningen-Westerburg Károly, Ilbenstadtban, Hessenben születtem, harmincéves vagyok, luteránus vallású, nős. 1835-ben léptem be hadapródként a Langenau gyalogsághoz, 1836-ban zászlóssá léptettek elő a Don Miguel ezredhez... A felkelő hadseregben tábornok voltam..." (Részlet a kihallgatási jegyzőkönyvből.)

„...kihallgatást kértem Mészárostól, és ő igen előzékenyen fogadott. Előadtam neki, hogy Magyarországon birtokos vagyok, és ezt az országot kell hazámnak tekintenem. Ezért nem akarnék olyan ezredbe lépni, amely nem engedelmeskedik a magyar hadügyminiszter parancsának... Az ördög küzdjön meggyőződése ellen, és inkább érjen engem bármi, semhogy rablókkal együtt harcoljak egy addig békés nemzet ellen... Mellettünk állnak azok az eszmék, amelyek jelenleg teljes hatalommal uralkodnak a népeken... Damjanich egyszer azt mondta nekem: »Alig tudsz magyarul beszélni, és mégis, ha csak egy pár szót szólsz a legényeidhez, nevet a szemük örömükben, még ha nem értik is mondókádat.«" (Részlet Leiningen-Wester-

burg Károlynak feleségéhez írt leveleiből).

A fiúk készségesek.

— Nagy Sándor? Hát, persze, hogy tudjuk. Vezér volt, hadvezér. Római vagy görög.

„Sylvester elmondja, hogy izgalmában, nehogy elfelejtse a sorrendet, kénytelen volt a tizenhárom nevet ujján skandálva hármasával rigmusba foglalva, s összevonva mondogatni, így:

Schweidel, Kiss, Dessewffy,
Lázár, Poeltenberg, Török,
Knézich, Láhner, Leiningen,
Nagysándor, Aulich,
Dam(janich)-(Vé)csey."

(Sylvester Lajosnak, a kivégzés egyik szemtanújának visszaemlékezése.)

„Akik látták őket az utolsó útjukon, azt mondogatták, hogy a kísérő katonaság lógatá a fejét szomorkodván: de a hős hadfiak mindannyian büszke daccal menének. Úgy mesélik, hogy Damjanich még élcelőde is folyvást, Isten nyugosztalja, mert a magyar hazának nem vala több ilyen nemes bajnoka."

Major Árvácska

GÖRÖG JÚLIA RAJZA

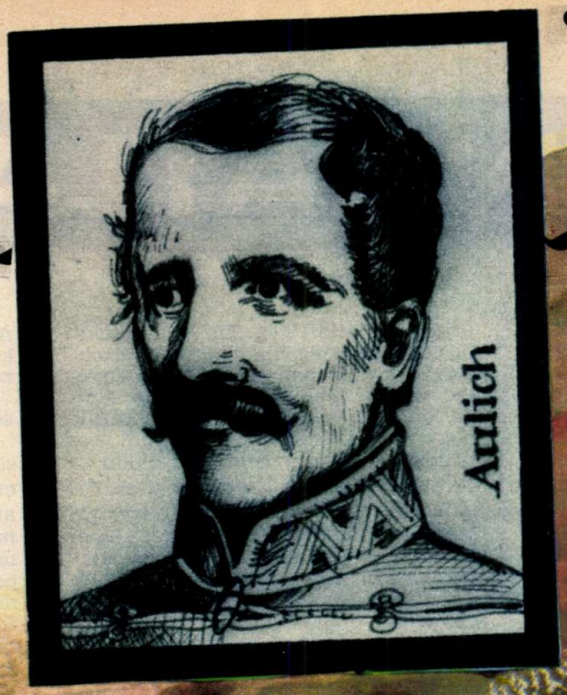

A GONDATLANSÁG

Molnár Imre 26 éves taxisofőr szeptember első napján a Dunába fulladt. Azután vesztette életét, hogy másik két embert éppen kimentett a habokból. Az eset körülményeit a rendőrség vizsgálja.

Mi lehetett a halál oka? Egyetlen elfelejtett kézifék, amitől aztán egy autó a Dunába zuhant? A hiányzó korlát, ami talán útját állta volna a víz felé guruló gépnek? Vagy maga az áldozat, aki a bajba jutottak segítségére sietett, nem törődve az őt is fenyegető veszéllyel?

Megannyi, látszólag apró gondatlanság.

Ám összeadódva tragédiát szülhetnek.

— Mérhető a gondatlanság az utakon?

Huszár István százados, a főváros közlekedésrendészetének munkatársa:

— Az elénk kerülő ügyek, s így a statisztikáink is a súlyosabb sérüléssel, halállal végződő baleseteket tartják számon. Nem kétséges azonban, hogy csupán az esetek elenyésző százalékából lesz „ügy". A gondatlanság veszélye abban rejlik, hogy nem számítható ki, miből lesz tragédia. Ha így nézzük, akkor a statisztika javult, csökkent a súlyos balesetek száma. Nem csökkent viszont e balesetek lehetősége. Ami pedig a gyerekekre vonatkozó adatokat illeti, szomorú a kép. Ma több a súlyos gyermekbaleset, mint régebben.

Keresztes László törzsőrmester a központot hívja. Időt jelent, bemondja a kocsi rendszámát, hívójelét. Portyára indulunk, a közlekedési rendőrök mindennapos útjára: járőrszolgálatba. Megszokott a feladat is. Figyelik a forgalmat, segítenek és figyelmeztetnek, ha arra van szükség. S ha úgy hozza a sors, intézkednek is.

— Unalmasabb úgy az élet, de azért mégiscsak az a jó, ha a szolgálat alatt nem történik semmi — magyarázza a törzsőrmester, miközben bekászálódik Szloboda János őrmester mellé.

— Hogyan fogadják intézkedéseiket az emberek?

— Ki így, ki úgy... Van, aki a segítő szándékot látja. Az ilyen megérti, hogy nem rosszat akarunk, amikor megköveteljük a szabályok megtartását. Mások fölösleges óvatosságnak tartják, ha szólunk. Megpróbálják kimagyarázni magukat, néha vita is támad. Annyiban igazuk lehet, hogy sokszor látszólag apróság miatt szólunk. Valaki csak átment a piroson, amikor úgysem jött volna autó. Máson csak nem volt bukósisak... Kilencvenkilenc esetben nem is történne baj. Arra vigyázunk, hogy ne kerüljön sor arra az egyre, amikor már nem is vitatkozhatunk...

— Kik az elővigyázatlanabbak: a gyerekek vagy a felnőttek?

Huszár István:

VESZÉLYEI

— A gyerekkori sajátosságokból adódnak bizonyos tulajdonságok: mozgékonyság, játékosság, meggondolatlanság. Amiből arra lehetne következtetni, hogy a gyerekek kevésbé vigyáznak, mint a felnőttek. Gyakorlatunkban akad erre is példa. Mégis a nagyobb gondatlanság a felnőtteké. Egyrészt számbelileg is, az idősebbek több szabálytalanságot követnek el, mint a gyerekek. Másrészt magatartásuk súlyát tekintve is, mert egy felnőtt viselkedése mindig példa. Sajnos, sok szülő, pedagógus nincs ezzel tisztában. Nem gondolnak arra, hogy hova vezet, ha mást követelnek szóban, és másképp viselkednek. Hányszor látni, hogy a gyerek nem menne, fél, de maga a szülő húzza át a tiloson.

A város a csúcsforgalom előtti perceket éli. Még nem indult be az igazi „nagyüzem", ám aki az utcán van, mind siet. Nagymama bevásárlószatyorral, iskolásfiú iskolatáskával, fiatalasszony karján csecsemővel lépne elénk, iramodna a villamos után, ugrana buszra az utolsó pillanatban. A járőrautó jelenléte önmagában is visszatartó erő. Keresztes törzsőrmester bosszankodik.

— Hova sietnek? Mintha nem lenne mindegy az az öt perc. Nincs olyan hely, ami ne várna meg. Nincs olyan dolog, amiért érdemes lenne az életet kockáztatni.

Pásztázzuk a várost, előttünk mindennapi gondatlanságaink apró jelei. Csöppnyi gyerek a járdaszélen, az anya megy belül. Hol a biztosító kéz? Kerékpáros srácok gurulnak át az úttesten, le lehetne, le kellene szállniuk a kerékpárról. Ülve kényelmesebb. Igaz, veszélyesebb is. Idősek, gyerekek a tilosban a Keletinél, a Nyugatinál, a Jászai Mari téren. Tudhatják: amott az aluljáró, az szolgálja a gyalogosokat. De így csökkenthető a séta, rövidíthető a távolság. És növelhető a veszély.

Láttunkra sokan visszahúzódnak. Csakhogy nem állhat mindig, mindenki mellett rendőr.

— A gyerekek nem csupán tűrői a közlekedésnek, kerékpárosként, kismotoron ülve cselekvő részesei is. Mi a tapasztalatuk? Hogyan viselkednek a gyerekek az utakon?

Huszár István:

— Számunkra is érdekes az a megállapítás, hogy a rendszeresen kerékpározó, motorozó gyerekek fegyelmezettebbek, mint társaik. Egyrészt, mert ők ismerik a közlekedés szabályait. Másrészt, mert jobban tudatában vannak felelősségüknek. Szívem szerint minden gyereket idejekorán megtanítanék kerékpározni, vagy kismotorra ültetnék, amint lehet. Biztos vagyok abban, hogy gyerekfejjel elsajátítva a tudnivalókat, korán beleszokva egy közlekedési morálba, kevesebb szabálytalankodó felnőtt lenne.

Major

A FEJEDRŐL VAN SZÓ

A jövő év első napjától kezdődően a mopedosoknak is kötelező lesz a búkósisak viselése — lakott területen kívül!

— *Hogyan?* — kérdezhetné durcásan a tizenéves kismotoros. — *Nekem, aki huszonötös tempóval gurulok, miért kell azt a nehéz, levegőtlen fazekat a fejemre húzni...?!*

Először is, hol van ma már az a kismotoros, aki huszonötös tempóval gurul? Hiszen akár 50—60 km-es sebességet is elérnek a kissé „megpiszkált" Simsonok büszke tulajdonosai, nemegyszer hasonkorú kislánnyal a pótülésen.

De nem is ez a lényeg. Fogadjuk el, hogy a szabályokat hűen betartják az ifjú motorosok és valóban lassan, szabályosan közlekednek. Akkor is téves az ellenvetésük. Azaz, hogy ők olyan lassan motoroznak, hogy ha buknak is, nem történhet komoly bajuk.

Ellenvetésükben van némi igazság. Csakhogy a velük ütköző másik jármű legjobb esetben is 60 km-es iramban érkezik, ez a sebesség pedig már bőségesen elegendő a kegyetlen pusztításra, és sisak nélkül erősen fokozódik a veszély. Arról már nem is szólva, hogy a szemből érkező jármű országúton még nagyobb iramban találkozik a búkósisak ellen most olyan hevesen tiltakozó mopedossal. Ennek a következményeire pedig még gondolni is rossz!

Igaz, a hajat összeborzoló, a lányok frizuráját összekuszáló, a meleg érzetét növelő sisak nem fokozza a motorozás élvezetét. Mégis többnek, mint hasznosnak, adott esetben kifejezetten életmentőnek tartjuk a jó búkósisakot, ha azt helyesen viseli a tulajdonosa...

Arra nézve nincsen statisztikánk, hogy hazánkban hány darab 50 köbcentis kismotor pöfög az utakon, de nem túlzunk, ha számukat mintegy félmillióra becsüljük. A Német Szövetségi Köztársaságban valószínűleg többen tartanak mopedot. Az ottani biztosító intézetek szerint:

— a kisebb végsebességű mopedok vezetői a közlekedési baleseteknél éppen olyan súlyos sérüléseket szenvednek, mint a motorkerékpárosok;

— a balesetek 70%-ában nincsen befolyása az ütközés kimenetelére a mopedok kisebb sebessége, mert a baleseti „partner" járművének sebessége, önsúlya jóval nagyobb és ezek a tények súlyosbítják az ütközések következményeit;

— a mopedosok leggyakrabban a fejükön sérülnek meg, éppen a kisebb sebességük miatt, ugyanis az oldalirányú ütközés pillanatában életük veszélyben van, míg a motorosok a nagyobb iramuk következtében általában átrepülnek az akadályt képező autó felett;

— a baleset következtében elhunyt, sisak nélküli mopedosok 63 százaléka túlélte volna a balesetet, ha viselt volna búkósisakot.

Arra a kérdésre, hogy milyen legyen a sisak, amelyre fejünket, életünket bízzuk, azt feleljük, hogy a legtöbb biztonságot a teljesen zárt, az állunkat is védő, úgynevezett integrál fejvédő a legalkalmasabb. Fontos, hogy a sisakot — bármilyen gyönyörűséges, fényes —, ha nincsen benne a gyártó jele, nem szabad megvásárolni, még ha netán ez olcsóbb is lenne.

Csak azt a sisakot szabad megvenni, amelyik nem lötyög, illetve nem szorul a fejen, ezért addig próbáljuk a fejvédőt, ameddig a jól illeszkedőt megtaláljuk.

Attól, hogy a kismotoros a fejére húzza a biztonságot szolgáló sisakot, még nem mentesül a közlekedési szabályok betartása alól.

Fontos tudnivalók a kezdő sisaktulajdonosok részére:

1. A sisak vásárlásánál kifizetődő az alapos válogatás.

2. Ne az arc felől, hanem hátulról tegyük fel a fejvédőt.

3. Az a sisak adja a legtöbb biztonságot, amely nem lötyög, de nem is szorítja a fejet.

4. Az a sisak, amelyik becsatolt állszíjjal lehúzható a fejről, vagy oldalt elfordítható, nem biztonságos.

5. A sisak vásárlásakor legyen nálad kesztyű is, annak ellenőrzésére, hogy kesztyűs kézzel is képes vagy-e az állszíj kezelésére.

6. A sisak „ablaka" legyen cserélhető.

7. A sisak héjának árthat az utólagos, házilagos díszítő festés, illetve matricák felragasztása.

8. Bukás után a sérült sisakot vizsgáltassuk meg szakemberrel.

9. A sisakban kissé korlátozott a hátrapillantás, ezért nagyon hasznos, ha a kormány mindkét szarvára egy-egy tükröt szerelsz!

Rózsa György

MAGYAR VÖRÖSKERESZT

Élj értelmesen!

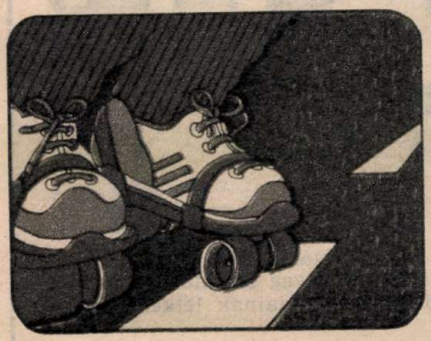

Kisseljev professzor, a Vöröskereszt és a Vörös Félhold Társaságok Ligájának svájci főtitkárhelyettese széttárta a kezét:

– A többi már a gyerekeken múlik...

Keze mozdulatában, mondata befejezetlenségében benne foglaltatott minden, ami elhangzott, megfogalmazódott, elhatároztatott a Magyar Vöröskereszt által rendezett tanácskozáson. Hogy tudniillik valóban sok múlik gyárakon és tervezőkön, berendezőkön és újítókon, pedagógusokon és szülőkön. Azaz: a felnőtteken. Mégis, íme újabb területe az életnek, ahol a gyerekek tehetnek a legtöbbet önmagukért.

A hazánkban rendezett konferencia témája ugyanis a háztartási gyermekbalesetek veszélye volt. Ami, bármily hihetetlen, napjaink egyik fő tragédiaforrásává vált. Ma többen sérülnek meg, szenvednek életre szóló sérülést otthon, mint a közutakon. S az otthoni balesetek leggyakoribb áldozatai tizenöt éven aluliak, tehát gyerekek.

Hihetetlennek tűnik ez a szám még akkor is, ha a tanácskozáson nemzetközi statisztikák bizonyították igazát; s eltérő fejlettségű országok küldöttei sorolták hasonló panaszaikat. Hihetetlen, mert a tragédia forrása otthoni körülmények között valami egészen aprócska dolog.

Egyetlen üveg rossz helyre rakott méreg; egy nyitva felejtett gázcsap; egy fordítva bekötött készülék; vagy éppen egy elromlott, javításra szoruló konnektor. Olyan mindennapi semmiségek, amelyek naponta sok családban sokszor előfordulhatnak. Az esetek nagy többségében nem is okoznak bajt. Hiszen nem minden rossz helyre rakott vegyszerből iszik valaki; nem minden fordítva bekötött készülék sül ki a közelünkben; s a hibás konnektort is meg lehet javítani.

Nincs baj, száz esetből mondjuk kilencvenkilencszer.

Az az egy viszont maga a tragédia.

Joggal vetették hát föl a tanácskozás nemzetközi szakértői a háztartási gépeket előállítók, a lakásokat felszerelők, a pedagógusok és a szülők felelősségét. S helyesen egészítették ki a sort a gyerekekével. Mert nem lehet melletted mindig valaki, aki helyetted vigyáz. Nem várhatsz mindig arra, hogy majd akad egy másik, aki helyetted gondolkodik. A maga erejéig, igenis egy gyerek is felelős önmagáért. S felelős azért is, hogy ne okozzon fájdalmat másoknak.

A háztartási balesetek szomorú statisztikája önmagában is döbbenetes. Félelmetessé az esetek értelmetlensége teszi. A megelőzés legfőbb kulcsa a kezedben van. Élj kicsit értelmesebben!

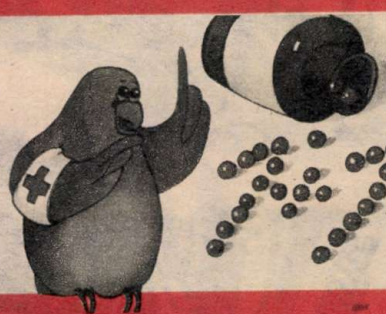

Tudod-e?

A gyógyszerek fogyasztása veszélyes is lehet.

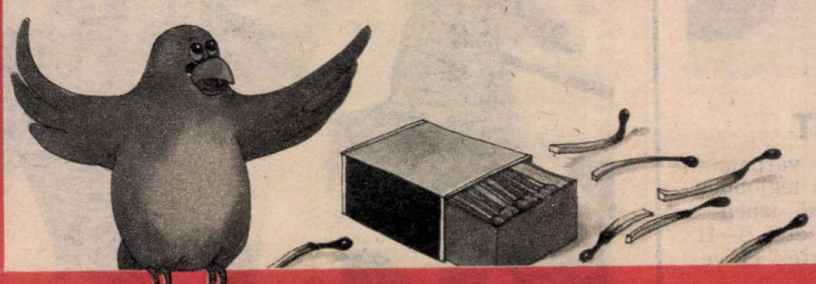

Tudod-e?

Egy szál gyufával is pusztító tüzet okozhatsz. Ezért ne játssz vele!

ZSIBONGÓ

NAPTÁR

1920. október 4-én született Pesti Barnabás vegyészmérnök, kommunista, a francia ellenállási mozgalom aktív részvevője. 1943-tól a hazai illegális kommunista mozgalomban vett részt, az 1944-ben újjáalakult KISZ egyik irányítója volt.

GYARAPODÓ GYŰJTEMÉNY

A Vas megyei Csákánydoroszlón a helyi általános iskola folyosóin az elődök életét bemutató, gazdag helytörténeti anyag látható. A kiállítás a 2197-es számú Petőfi Sándor Úttörőcsapat tagjainak lelkes kutatómunkáját dicséri.

ÚTTÖRŐ-KÖSZÖNET

Tavaly vándorzászló-díjat alapított a várpalotai Thury György Úttörőcsapat a közösséget legjobban támogató KISZ-szervezetek részére. Első ízben a Péti Nitrogénművek, az idén pedig a helyi S—II. bányaüzem fiataljainak munkáját ismerték el vele.

PUTTONYBAN...

A számítógépek egyre több iskolába, szakkörbe és családba jutnak el. S ha éppen nem sikerül valamilyen lágy rugózású, biztonságos szállítóeszközt találni a számukra, akkor így, egy egészen hagyományos hátizsákban is hazaszállíthatók.

Rövid idő alatt népszerű lett a VIÚK-figura, amely a tó partján kialakított Velencei Ifjúsági Üdülő Központot népszerűsíti. Már az elmúlt nyáron is sokan megismerkedtek az új létesítmény lehetőségeivel. S ha jó kemény lesz a tél, bizonyára olyanok is akadnak, akik a téli tó szépségeit sem vetik meg.

A PAJTÁS TELEXE

Idén is október első vasárnapján nyílik meg a vásárhelyi képzőművészeti tárlat. ● A nyári szünet után ismét várja az érdeklődőket a TIT Természettudományi Stúdiója. ● Kisorosziban megrendezték a kerékpáros túrázók országos találkozóját. ● Faluház épül Baranya egyik legkisebb településén, a dobszai tanácshoz tartozó Ceglédpusztán. ● Ásványgyűjtő találkozót rendeztek Pécsett, ahol vásárolni és cserélni is lehetett az értékes, szép köveket. ● Folytatódik a Budapesti Néprajzi Múzeumban a „Régi muzsika és népek zenéje" címmel tavaly indított hangversenysorozat.

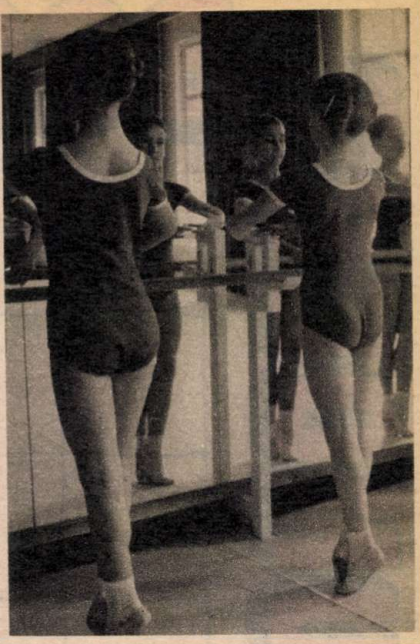

ÚJ TANTÁRGY?

Vannak iskolák — mint például Győrött a Gombos utcában —, ahol külön balettosztályok működnek. Persze az új tantárgy nem kötelező, ez a sok gyakorlást kívánó tánc nincs benne a mindenkire vonatkozó tantervben.

ÚJJÁSZÜLETÉS

A megkopott, vagy eltörött porcelánokat restaurálja a Fővárosi Művészi Kézműves Vállalat, s ezzel persze nemcsak a szépségüket, hanem az értéküket is visszaadja az antik daraboknak.

KEZDŐKNEK!

A Pajtás Centrum ebben a tanévben is indít számítástechnikai tanfolyamokat.

A foglalkozásokra azoknak a FELSŐ TAGOZATOS gyerekeknek a jelentkezését várjuk, akik még NEM ismerkedtek meg a BASIC programozási nyelv ALAPJAIVAL.

Az öthetes tanfolyamon hetente egyszer két órában tartunk foglalkozásokat.

Jelentkezéseteket a Pajtás Centrumban (Budapest, Fürst Sándor u. 14/b. — 1136) várjuk. Érdeklődni a 314-111 telefonszámon lehet.

TISZA – START

A martfűi Tisza Cipőgyár és a Futapest klub október 6-án futóversenyt rendez Budakeszin és környékén. A versenyre te is benevezhetsz, ha érzel magadban annyi erőt, hogy a kijelölt 20 km-es távot végigfussad. Ha úgy gondolod, hogy ehhez még nem edzettél eleget, válaszd a 4 km-es távot. Ott biztosan jó eredményt fogsz elérni. A versenyközpont Budakeszin lesz az általános iskolában (cím: Széchenyi u. 141.). Megközelíthető a Moszkva térről a 22-es autóbusszal.

A rajt: 20 km-en indulóknak 11 órakor, a 4 km-en indulóknak 11 óra 10 perckor.

Jelentkezni lehet a Futapest klubban (1136 Fürst S. u. 14/b.) szeptember 30-tól október 4-ig mindennap 15—17 óra között, a verseny napján pedig 9-től a helyszínen.

Frissítőről, a legjobbak jutalmairól, a résztvevők ajándékairól a Tisza Cipőgyár és a Futapest klub gondoskodik.

Gyere te is! Fussunk együtt!

MENTSÜK MEG BUNDERT BOGLÁRKÁTÓL!

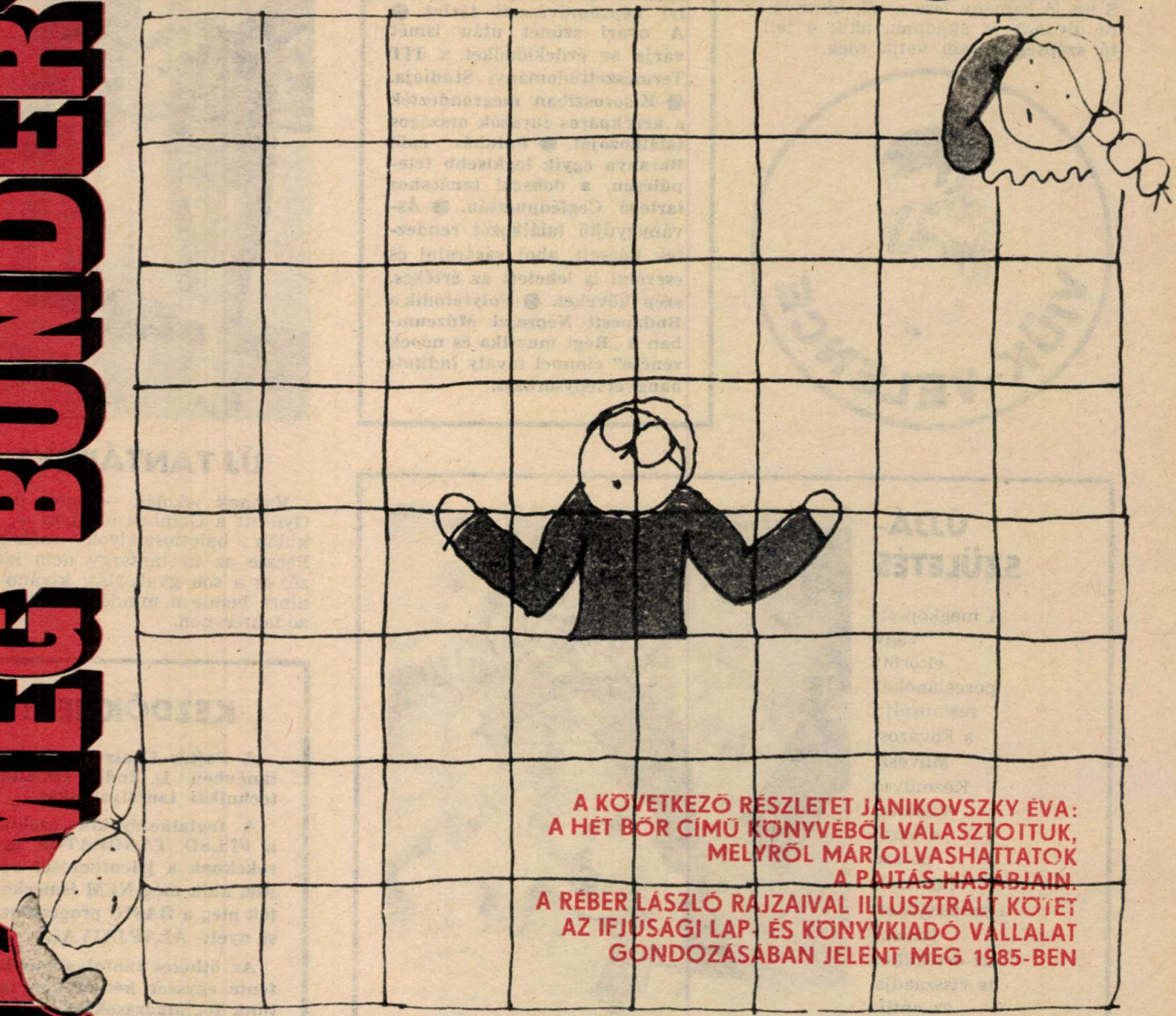

A KÖVETKEZŐ RÉSZLETET JANIKOVSZKY ÉVA:
A HÉT BŐR CÍMŰ KÖNYVÉBŐL VÁLASZTOTTUK,
MELYRŐL MÁR OLVASHATTATOK
A PAJTÁS HASÁBJAIN.
A RÉBER LÁSZLÓ RAJZAIVAL ILLUSZTRÁLT KÖTET
AZ IFJÚSÁGI LAP- ÉS KÖNYVKIADÓ VÁLLALAT
GONDOZÁSÁBAN JELENT MEG 1985-BEN

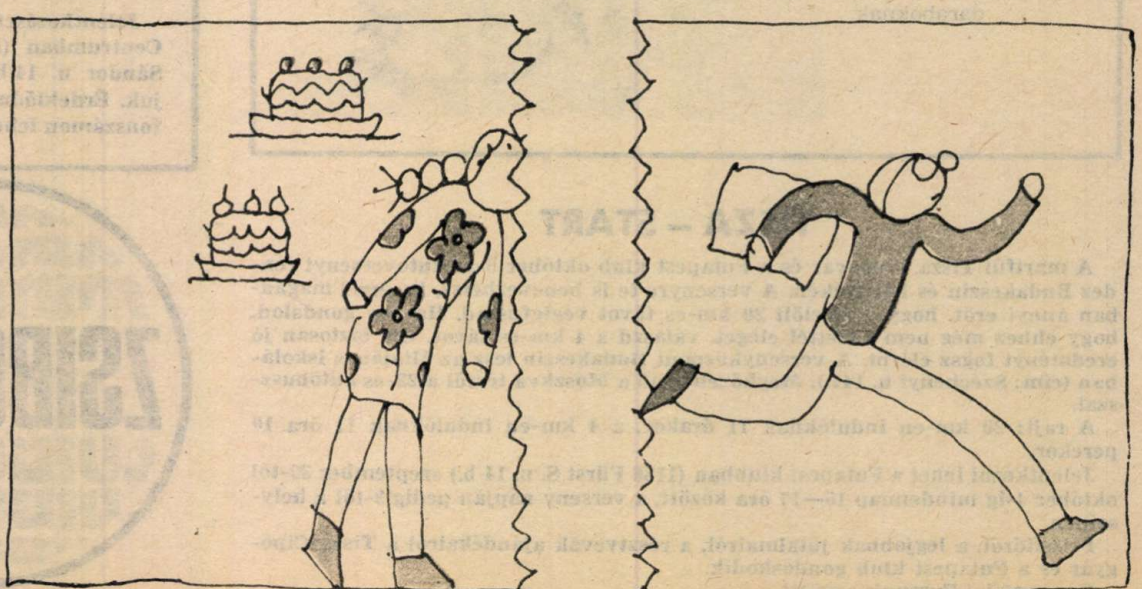

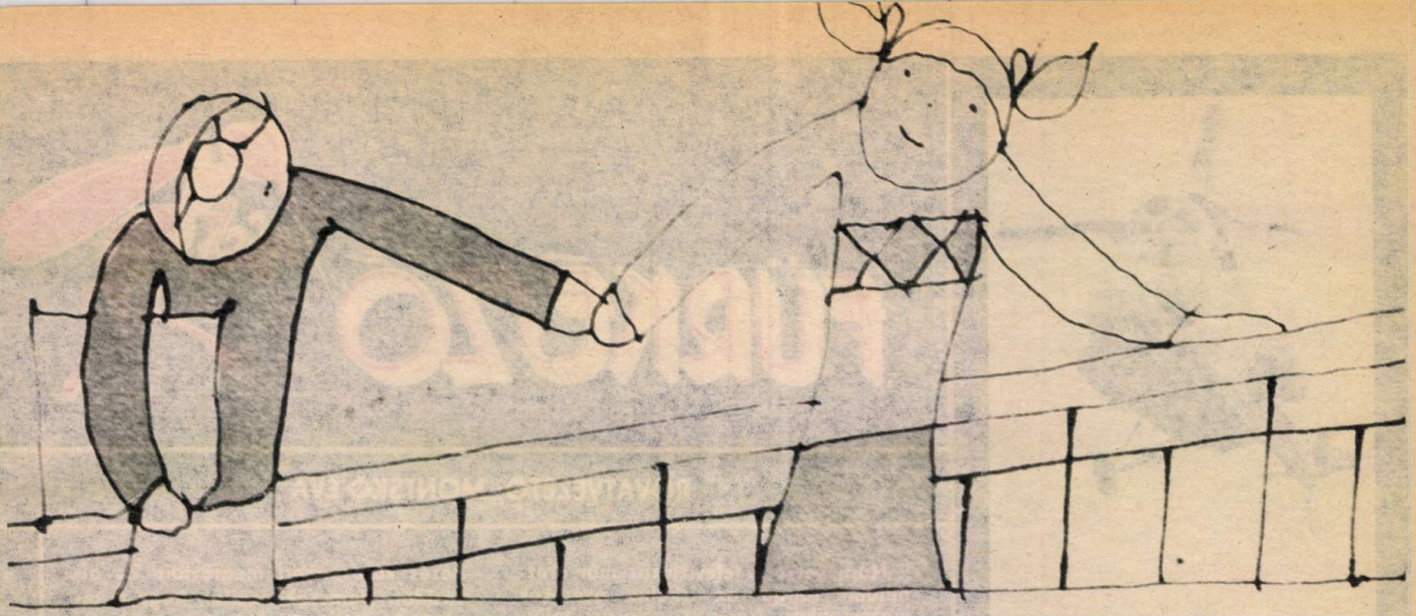

Az úgy volt, hogy a Bunder egyszer csak elkezdte a Boglárkát kísérgetni a céből. Én ugyan észre se vettem volna, ha a Móni nem meséli. De Móni azt is tudta már, hogy a Boglárka volt a kezdeményező. Mert Zsuzsa szerint, aki ennek szemtanúja volt, a Boglárka egyszer a Bunder után szaladt az utcán, kezében egy fél pár csíkos aerobic zoknival, és megkérdezte a Bundert, hogy nem ő felejtette-e tegnap este a tornateremben. A Bunder mondta, hogy nem. Azóta együtt járnak.

Zsuzsa, aki egy házban lakik Boglárkával, rövidesen jelentette, hogy a Boglárka egy haspók, és egy számító, akit csak a cukrászda érdekel, meg a diszkó, de ott se táncol, csak kólát iszik. Innen a súlyfölöslege.

Nálunk a bébben a Bunder úgy volt elkönyvelve, hogy nem szokás vele járni. Egyrészt azért, mert a Bundert eddig csak a sakk meg a bélyeg érdekelte, másrészt azért, mert a lányokat nem érdekelte sem a sakk, sem a bélyeg, sem a Bunder. Ezért az a tény, hogy a Boglárka a cébe jár, ahol nem tudhatják a lányok, hogy a Bunderral nem szokás járni, határozott lépéselőnyt jelentett a Bundernak. Majd megtanítja sakkozni, gondoltam én.

De a lányok másképp gondolták. Állandóan figyelték őket, és még azt is számon tartották, hogy a Bunder hány Rigó Jancsit vett a maszek cukrászdában a Boglárkának. Ahol a Rigó Jancsi a legdrágább sütemény.

Így aztán Bunder, aki eddig nem volt téma, most téma lett. Móni szerint a Boglárka buta, rámenős, és egyáltalán nem való a Bunderhoz, aki ha nem is egészen komplett, de azért jó fej. Ági szerint a Boglárka csak eteti a Bundert azzal, hogy Rigó Jancsit vetet vele, mert közben egy bődzsekis, motoros srác után fut, aki még egy olyan lekváros buktát se adnak neki, ami a menzán megmaradt.

Jutka szerint a Boglárka teljesen el fogja züllleszteni szegény Bundert, mint takarékbélyeg-felelőst, mert annyit eszik, hogy a Bunder a végén sikkasztani fog.

Én ezt az egészet hülyeségnek tartottam addig, amíg egy szép napon a Bunder fel nem kínálta nekem a labdarúgó-sort blokkal, féláron. Persze nem vettem meg, de amikor másnap este a Bundert a játékterem előtt láttam ácsorogni, mégis odamentem hozzá, és mondtam, hogy megveszem. Mert belátam, hogy a Bunder a lejtőre került, s innen már egyenes út vezet lefelé a takarékbélyeg-sikkasztásig.

Tényleg ki kellett valamit találnunk. Az akció nevét a fiúk találták ki: MMBB, vagyis Mentsük Meg Bundert Boglárkától. Hogy hogyan mentsük meg, azt a lányokra bíztuk.

Másnap Ági behozta az öccse bélyeggyűjteményét, és megkérte Bundert, hogy becsülje fel, menynyit ér, mert Gergő most beleesett a MATCHBOX-ba, és el akarja cserélni öt kisautóért. Bunder egész matekórán az albumot nézte. És számolt, igaz, hogy a pad alatt.

Ági megleste, hogy aznap ugyan vitte még a Boglárka táskáját, de a cukrászda előtt a fejéhez kapott, mint akinek most jut eszébe egy halaszthatatlan ügy, és úgy elfutott, mint a nyúl. Igaz, hogy később visszafordult, mert a táskát csak vissza kellett adnia Boglárkának, de addigra már túljutottak a cukrászdán.

A következő napon Zsuzsa hozott egy csomó külföldi bélyeget azzal, hogy egy srác kéri tőle egy húszasért, és mondja meg a Bunder, hogy odaadja-e? Bunder zsebből kifizetett érte tízet, és adott egy elismervényt harmincról, és mondta a Zsuzsának, hogy sose adjon el bélyeget idegennek, mert csak átverik. Ő pedig a jövő héten megadja a harmincat is.

Utolsó órán Bunder elkédedzkedett Vali nénitől, hogy fogorvoshoz kell mennie. Mire a cések kijöttek, már nyoma sem volt. Boglárka egy darabig várt rá, aztán feladta.

Harmadnap Jutka kérte meg a nagyszünetben Bundert, hogy mutassa meg neki a sakklépéseket, mert van egy fogadása, hogy vasárnapig megtanul sakkozni, és már csütörtök van.

Délben együtt mentek haza, a Jutka meg a Bunder, mégpedig a Jutkáék irányába, és nem a cukrászda felé.

Pénteken a Bunder mindenkinek azt mesélte, hogy fantasztikus, hogy a Jutka milyen őstehetség a sakkban! Móni nehezen bírta ki, hogy meg ne mondja a Bundernak, hogy Jutka már negyedikes korában sakkozott a papájával, csak abbahagyta, mert unta.

Szombaton a Bunder a Jutkáéknál ebédelt, mert a szülei kimentek a telekre, de ő nem ment velük, mert nem akarta cserbenhagyni Jutkát, akinek már csak egy napja volt a fogadás megnyeréséig. Ezt a Bunder mesélte a Zsombónak. Jutka pedig felhívta Mónit, és a tanácsát kérte, hogy mit csináljon másnap Bunderral? Mondja meg neki, hogy nem is fogadott senkivel, vagy csináljon úgy, mintha elmenne valakihez sakkozni? Móni azt mondta neki, hogy próbálja megverni a Bundert, és mondja azt, hogy vele, vagyis a Mónival fogadott abban, hogy úgyse tudja megverni. Legföljebb elveszti a fogadást.

Én éppen ott voltam a Móninál, és mondtam neki, hogy egy fiú ilyet soha életében nem tudna kitalálni. Mire a Móni megnyugtatott, hogy nincs is rá szükség.

Hogy aztán a Jutka másnap mit mondott Bundernak, az nem derült ki, mert egyikük sem nyilatkozott. Csak azt tudtuk, hogy vasárnap este a Bunder a Jutkával együtt felment az Ágiékhoz a Gergő bélyegalbumával, és átnyújtott egy részletes kimutatást, miszerint a bélyegek tíz és fél matchboxot érnek. Ha Gergő eladja, ő kéthónapos törlesztéssel megvenné. Hozott is foglalóul három matchboxot, Ági szerint mindhárom a Jutka unokaöccséé volt, aki nyilván most kezd el bélyeget gyűjteni.

Ági meg Jutka összevesztek, most a Bunder a Jutkával jár, aki Zsuzsának is kifizette már a Bunder tartozását.

A tavaszi szünetig feltétlenül kinézek magamnak én is egy lányt a céből, mert szeretnék én is menő lenni a saját osztályomban.

FÜRKÉSZŐ

ROVATVEZETŐ: MONTSKÓ ÉVA

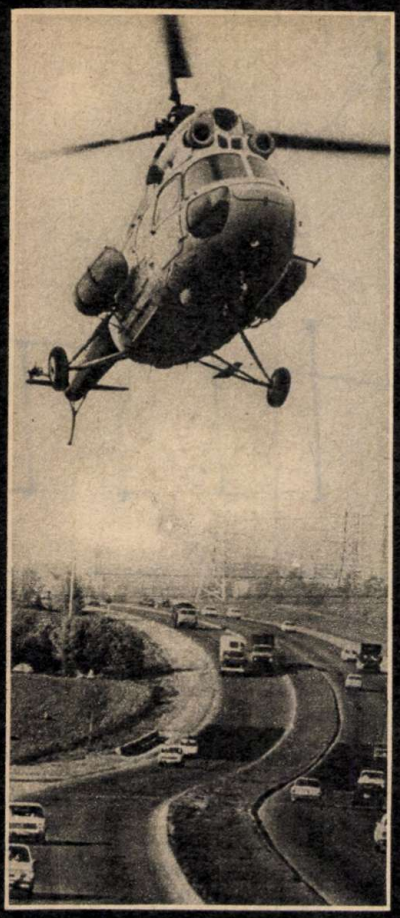

A helikopterek fülsiketítő zaja akkor keletkezik, amikor a forgószárny egyik lapja belekap az előző lap által keltett légörvénybe. S, minthogy ez a jelenség a helikopter-propeller forgási sebességétől függően állandóan ismétlődik, nem csoda, hogy sokféle előnye ellenére sokan idegenkednek a helikoptertől, zajossága miatt. A legújabb mérések szerint a forgószárny profiljának megváltoztatásával kiküszöbölhető a kellemetlen zajforrás, s ezáltal még nagyobb lehetőség nyílik az „óriási szitakötők" felhasználására.

Napi két óra televíziózás már érezhetően rontja az iskolás gyerekek matematika-, írás- és olvasási teljesítményét – állapították meg kaliforniai pszichológusok, több mint 500 ezer gyerek iskolai munkáját és televíziózási szokásait felmérő vizsgálatsorozatukban. Különösen az esti tévénézés káros, mert megrövidíti az alvásidőt. Nemcsak azáltal, hogy a tévéző gyerekek később fekszenek le, hanem azáltal is, hogy megzavarja természetes agyi tevékenységüket az alvás során az a sokféle adat, élmény, izgalom, amit a televízió közvetít.

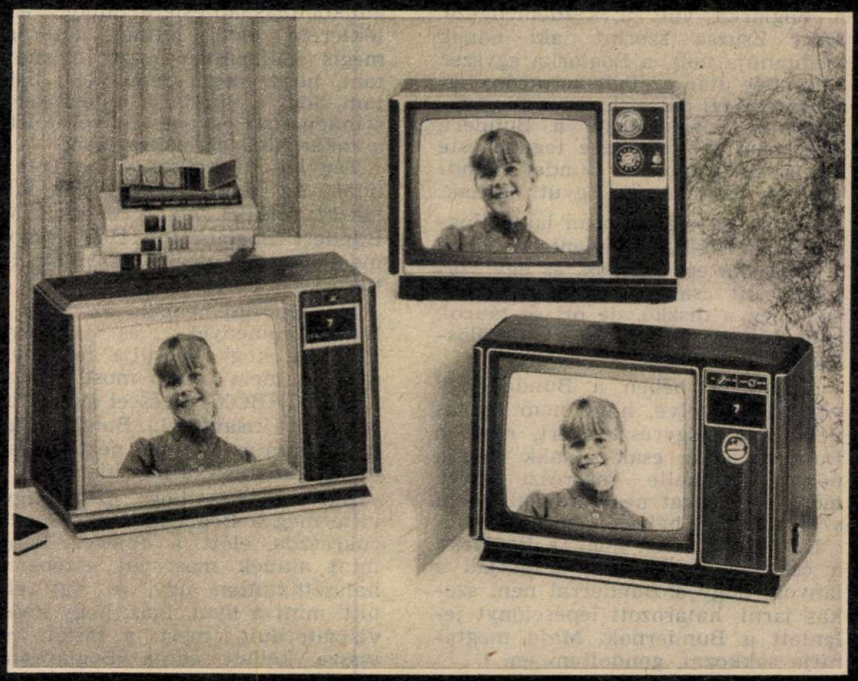

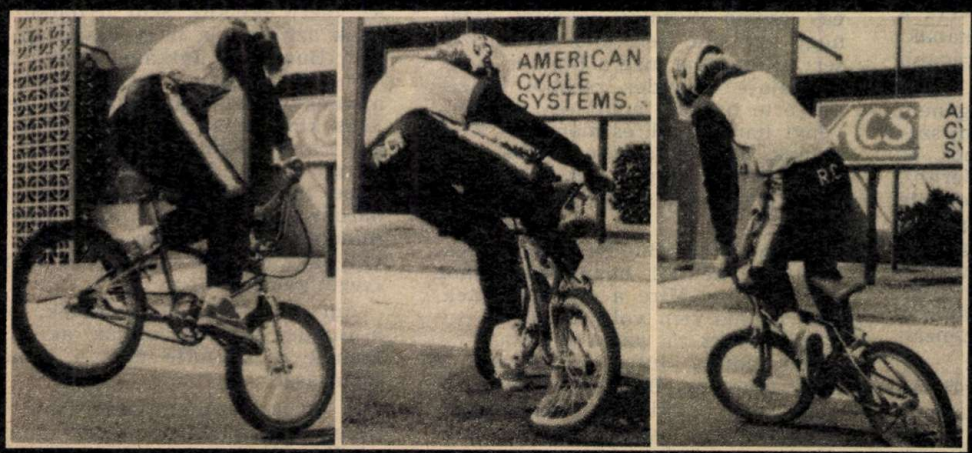

Bírja a gyűrődést
ez a kerékpár
a szó
legszorosabb értelmében.
Amerikai feltalálók ugyanis
olyan különlegesen rugalmas
műanyagból
készítették el
a kerekeit,
amely egyúttal a kellő
szilárdságot is biztosítja.
A poliamid műanyag
a legnagyobb igénybevétel
után is
visszanyeri eredeti formáját,
így nem kerül „nyolcas"
a kerékbe,
még az esetleges
bukások után sem.

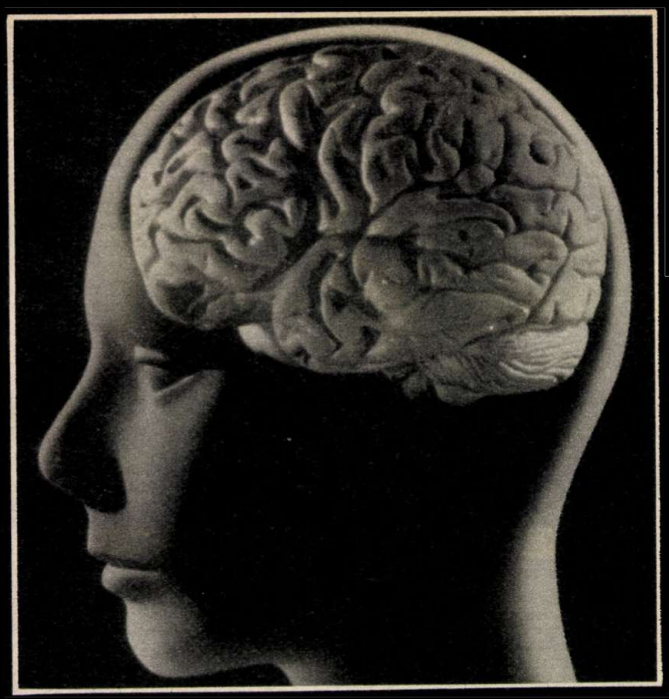

Szervezetünk egyik legnagyobb oxigénfogyasztója az agyunk. Idegrendszerünk mintegy másfél kilogrammos központja a test oxigénforgalmának körülbelül 20 százalékát köti le. Ez az adat is jelzi, hogy az agy a legélénkebben dolgozó szervünk, nemcsak éber állapotban, hanem alvás közben is.

A Homo ludens – azaz a „játszó ember" kortalan, ezt bizonyítja felvételünk is. A nem éppen kölyökkorú feltaláló távrepülő-gyűrűt szerkesztett, és 319 méteres repülési távolságot ért el vele. A műanyagból (polipropilénből) készült gyűrűpár különleges felületi kiképzést kapott. A tervező számítógép segítségével határozta meg a legkedvezőbb aerodinamikai adatokat a repülő gyűrű számára.

A növényi szervezet egyetlen sejtből is újjászerveződhet, ha megfelelő körülmények között tartják. Ezt a régóta ismert biológiai alapszabályt napjainkban már nagyüzemi körülmények között is hasznosítják. Az előre megvizsgált, mindenfajta kórokozótól mentes „anyanövény" sejtjeit óvatosan szétválasztják, s laboratóriumi tisztaságú környezetben, megfelelő táptalajon kifejlődik a teljes növény. Az eljárást hazánkban is alkalmazzák: a Rozmaring TSZ Meriklon gazdasági társulása milliószámra termeszt így szegfűt, fokföldi ibolyát és gerberát, valamint burgonyatöveket, tüskétlen szedret és kísérleteznek a szőlővel is.

A tevéket az orruk védi meg a szomjhaláltól! A sivatagi jószágok szomjúságtűrésének titkát sokéves munkával fejtették meg. A takarékos vízháztartású állatok orrüregének belsejét ugyanis erősen redőzött nyálkahártya borítja, amely visszatartja a kilélegzett levegő páratartalmának nagy részét, megvédve a szervezetet a nagyobb vízvesztéstől. Ez a vérhálózattal dúsan átszőtt nyálkahártya felel a teve testhőmérsékletének hűtéséért is, a nagy hőcserélőfelület megvédi a teve agyát a túlmelegedéstől.

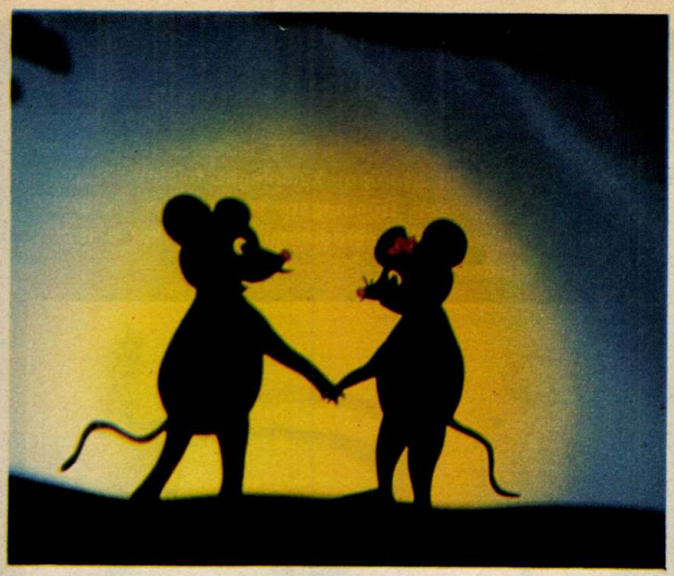

VESPERRUGŐ

Alkonypír eszperantóul így hangzik: vesperrugo. Ez a neve a kétszemélyes japán árnyjáték-bábegyüttesnek, melynek tagjai a japán Muto Kenzi és az új-zélandi származású Rowena MacGill. Egy férfi és egy nő, akik nemcsak egy életre szóló házastársi kapcsolatra szerződtek, hanem egy gyönyörű, színes feladatra is, melynek lényegét egyetlen jelmondatban ki lehet fejezni: Ketten együtt a gyerekekért!

Muto és Rowena Japánban tanultak bábművészetet, s egy tokiói nagy bábszínházban dolgoztak éveken át. 1980-ban kiváltak a közösségből, és megalakították kétszemélyes színházukat. Azóta rendszeresen fellépnek különböző iskolákban, óvodákban, s varázsos fényű színházukkal szórakoztatják a gyerekeket. Évente általában 180 előadást produkáltak Japánban, míg egyszer aztán elindultak, hogy a világ különböző nemzetiségű gyerekeinek is bemutassák művészetüket.

Én a budapesti (Jókai téri) bábszínházban találkoztam velük. A férjet — aki a következő turnék szervezésén fáradozik — most Miyamoto Akiko helyettesítette.

Kérdésemre Rowena MacGill elmondta, hogy európai turnéjuk egyik állomása Budapest, ahová a Magyar Eszperantó Szövetség hívta meg őket.

A szép augusztus végi estén, a sugárzó fényben mozgó mesefigurák eszperantóul beszéltek, s a tolmácsnak csak itt-ott kellett pontosítani, „merre tart" a történet, hiszen a nézőtéren sok olyan gyerek ült, aki szeretettel tanulja, s bizonyos fokig már érti is az eszperantó nyelvet.

— Először vagyunk Magyarországon — mondta MacGill és hozzátette, hogy útjuknak kettős célja van: mindenekelőtt a gyerekek szórakoztatása, másrészt pedig a tanulás. Örülnek, hogy megismerhették a magyar árnyjátékos Bánki Róbertet, mert a tapasztalatok kicserélése feltétlenül hasznos.

A kétszemélyes bábszínház összes kellékét maguk készítik: dramatizálják a mesét, megálmodják a színeket, a figurák formáját, kitalálják a mozdulatok leghatásosabb módjait, s azután kezdődhet az aprólékos kézi munka, melynek során plexit vágnak, kócot tépnek, szalagot fonnak, diavetítőt kezelnek, sárkányt ragasztanak, napot, holdat festenek... Elsorolni is nehéz lenne, mi mindent csinálnak még azért, hogy a gyerekeknek örömet szerezzenek.

Amikor e sorokat olvassátok, ők már messze járnak. Mindenhova el akarnak jutni, ahol gyerekek várják őket.

Magyar Katalin
Fotó: K. L.

VIRÁGKARNEV

A kora reggeli órákban érkezőket kisebb meglepetés várta ezen a borongós nyári napon Debrecen határában. Az úttesten gyerekek intették le a forgalmat, s térképpel, információkkal ellátott szórólapokat nyújtottak be az autók ablakán. A sötét felhőktől megriadt utasok így jobb kedvre derülve hajthattak a belváros felé, s a szórólapokról elolvashatták, hogy aznap, a virágkarnevál szinpompásnak ígérkező felvonulása mellett még ikebana kiállítás, veterán autók és motorok bemutatója, nemzetközi folklórgála, lovasverseny és térzene várja az érdeklődőket a város különböző pontjain.

A reménytelenül szemerkélő eső ellenére hatalmas emberáradat hömpölygött a virágkocsik haladási útvonalán.

A tizenhatodik virágkarnevál, mint eddig minden évben, sok turistát vonzott a városba, Debrecen kétszázezer fős lakossága csaknem kétszeresére duzzadt.

A ma már hagyományossá vált Alkotmány

ÁL

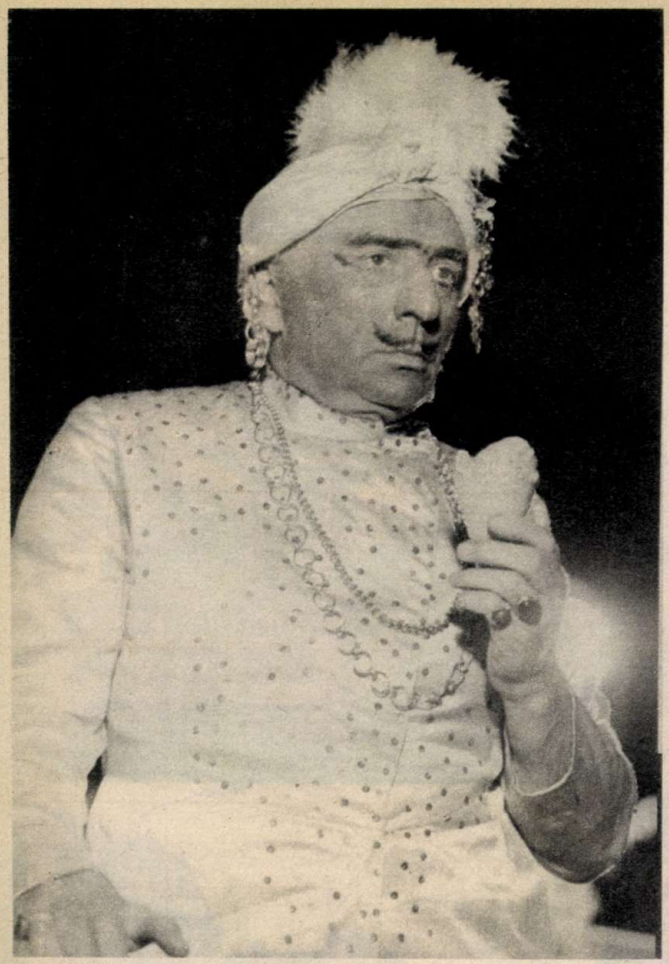

KEDVES ISMERŐS

HÉ, PAPA!

A pop-zenében a párosok divatját éljük. Gyakran hallunk felnőtteket és gyerekeket, férfiakat és nőket közösen énekelni. Alfonzó és Komár László párosa azonban rendhagyó a maga nemében. Nem csupán azért, mert két, egymástól teljesen különböző műfaj és stílus képviselői találkoztak egy zeneszám kapcsán, hanem azért is, mert valami olyasmit „csempésztek" a rockzenébe, ami — úgy hittük eddig — idegen attól. Ez a valami: a humor. Magától értetődik a kérdés, honnan jött az ötlet?

— Egy balatoni turnén találkoztunk először — válaszol azonnal Markos József, azaz Alfonzó, magához ragadva a szóvivő szerepét. — A szünetekben a többiek és egymás szórakoztatására vicceket meséltünk, játszottunk, bohóckodtunk. Már az első pillanatban feltűnt, hogy a korkülönbség ellenére — én hetvenhárom éves vagyok, Laci negyven —, mennyire hasonló a humorunk és a karakterünk. Miután én is szeretek és szoktam is énekelni, megkértük Presser Gábort, írjon nekünk valamit. Olyan dalra gondoltunk, amely kifejezi a mozgás, a ritmus, a zene szeretetét, hiszen ezek mindkettőnk életében sokat jelentenek. Egyszerűségre törekedtünk a zenében, szövegben egyaránt. Így született a „Hé, papa!" Bevallom, nem számítottam rá, hogy ekkora siker lesz.

— Szeretik a zenei szerkesztők — szólal meg Komár László is —, gyakran hallom a rádióban. Most pedig már lemezre is került. A „Budapesti rakendroll" különben vegyes lemez. Többek között Dollyék, Zorán, Nagy Feró is szerepel rajta. A lemezfelvételnek egyébként története van. Jó korán összegyűltünk az Omega stúdióban és előkészítettünk mindent, mire Józsi bácsi megérkezett. Olyanok is eljöttek, akiknek semmi dolga nem volt. Presserrel együtt, imádjuk az „Öreget", így aztán, attól kezdve, hogy belépett, minden mozdulatát rögzítettük.

— Csibészek! — nevet Alfonzó. — Ezt nem is tudtam. Tényleg a humor jegyében, lezser, könnyed hangulatban dolgoztunk. A rádióban, jellegénél fogva, sokkal nagyobb lett volna az izgalom. Pedig így is drukkos voltam, hiszen az ember mindig felteszi magának a kérdést: vajon megfelelek-e? Ezt a szakmát mindennap elölről kell kezdeni. Vagy ahogy Komlós János, a Vidám Színpad egykori igazgatója mondta: a hétfői sikerekre nem lehet kedden ráülni. Tizenhárom évvel a nyugdíj után még mindig, magamra is érvényesnek tartom ezt az elvet.

— Az a titka Józsi bácsinak — mondja mosolyogva Komár László —, hogy gyerek tudott maradni. Szereti a fiatalokat, s ők is rajonganak érte. Nyilván ötéves bohóc múltjának is köze van ehhez.

— Ötven éve jógázom — folytatja Alfonzó. — A jógafilozófia lényege, hogy nem az élet hossza a fontos, hanem a tartalma. Az ember az egyetlen élőlény, aki tudatában van élete végességének. Van, akit ez a tudat idejekorán lelkileg is megöregít. Engem azonban épp ellenkezőleg. Arra sarkall, hogy ne hagyjam abba a munkát, ne maradjak magányos és ne zárkózzam el az élet örömeitől. Szeretnék még sok ilyen közös munkát.

R. Simor Katalin

PAJTÁS

A MESTER FIAI

Évekkel ezelőtt történt: angol turisták álltak meg a pannonhalmi ház előtt. Beléptek a kis boltba — gyertyatartók és agyagtányérok sorakoztak a polcokon —, és rögtön megtetszett nekik a kis agyagfigura, amit a gyerekek felejtettek ott, véletlenül. Amikor az ára felől érdeklődtek. Horváth György, az apuka azt ajánlotta, hogy erről beszéljenek inkább a mesterekkel, akik kint játszanak a homokban. Nagy volt a külföldiek meglepetése, amikor kiderült, hogy a figurát a fazekasmester gyerekei készítették.

Gábor 12, Péter 10 éves. Pannonhalmán élnek, a falu szélén. A lakást édesapjuk munkái; festmények, kerámiák díszítik. A pincében található a műhely, ahová az iskolai feladatok sokasodása miatt mostanában kicsit kevesebbet tudnak lejárni, mint régen. Édesapjuk szakmája adta az indíttatást, hogy ők is ilyen dolgokkal foglalkozzanak. Így jutottak el nyáron a brennbergbányai művészeti táborba is.

— Az iskolán kívül különböző szakkörökbe járok — mondja Gábor. — A rajzszakkör mellett karatézok, és az iskolai kórusban is énekelek.

Péter is sokféle különfoglalkozásra jár, és mindketten részt vesznek a kultúrház képzőművészeti szakkörének munkájában. A fazekasság csínját-bínját itt édesapjuk tanítja, aki népművelőként dolgozik a házban.

— Amit itthon, vagy a szakkörben készítünk, azt a magunk örömére csináljuk — magyarázza Péter —, de gyakran előfordul, hogy elajándékozzuk őket. Húsvétkor, karácsonykor soha sem fő a fejünk, mit adjunk ajándékba anyuéknak, vagy az ismerősöknek.

Az igazi, az embert próbáló feladat azonban még csak ezután következik, hiszen hamarosan el kell hagyniuk a szülői otthont, tanulmányaikat másutt folytatják majd. A szülőktől távol, új közösségbe kerülve is meg kell állniuk a helyüket.

—sek—

KARGALA ÜZENETE

Orgoványról földúton indulunk a kargalai iskolába. Abba az épületbe, amelyet két dolog avat egyedülállóvá: hazánkban már csak itt jár egyetlen tanterembe mind a nyolc osztály, és itt tanít Tóth Istvánné, Elli néni, aki a környék nyolcvan családjának kulturális, szociális és oktatási felelőse. Munkájáért nemrégen kapta meg a Kiváló Népművelő kitüntetést.

A jelzőkön együtt kacagunk, mert Elli néni szeret és tud nevetni.

— Egyben azért tévedtek! Hozzám nem nyolc, hanem kilenc osztálynyi gyermek jár . . .

— ? ? ?

— Bizony kilenc! Most is van előkészítősöm! Vele is pontosan ugyanúgy foglalkozom, akár az egy szem nyolcadikossal! És tudjátok meg, hogy egyik növendékem egyből a második osztályba került! Hogy is volt ez, *Farkas Roland*?

A szép arcú, fekete hajú kisfiú bátran válaszol:

— Októberi születésű vagyok, évvesztes. Amikor szeptemberben megkezdtük a tanulást . . . én már mindent tudtam. Elli néni tanácsára írtam egy levelet *Köpeczi Béla* miniszter bácsinak, hogy levizsgázhassak az első év anyagából. Megkaptam az engedélyt, és általános dicsérettel lettem másodikos, október közepén!

— A gyerekek az elmúlt szigorú télen sem hiányoztak egyetlen napot sem — folytatja Elli néni —, pedig *Gere Andrea* hat, *Szabó Emőke* csaknem öt kilométernyi távolságból jár iskolába! És útjuk során kilométereken keresztül erdőn át haladnak. Mindig attól félek, hogy elesnek, megsérülnek, és senki nincs a közelben, aki segítene rajtuk . . . De szerencsére senkivel nem történt ilyesmi!

— Továbbtanulnak a kargalai gyerekek?

— Erre nagyon büszke vagyok: igen! Szakmunkásképzőbe, szakközépiskolába mennek. Egyik tanítványom most fejezi be a katonai főiskolát, hivatásos tiszt lesz! Többen készülnek mezőgazdasági pályára, és már van olyan tanítványom, aki kollégám lett, pedagógus.

— Mi ad itt a pusztában erőt a munkához?

— Az, hogy figyelnek ránk! Nem ötletszerűen, hanem folyamatosan. Üzemek, intézmények, szocialista brigádok. Legutóbb az OFOTÉRT Vállalattól jöttek, hoztak fényképezőgépet, filmet, vetítőt. Biztos lesz olyan ügyes valamelyik gyerekem, hogy megtanulja a fortélyait ennek a szakmának.

Selmeci Katalin
(Petőfi Népe)

NYELVI CSODABOGÁR

A rendszeres újságolvasók, rádióhallgatók, tévénézők az utóbbi időben gyakran találkozhattak ezzel az elnevezéssel: nyelvi, irodalmi és kommunikációs nevelési program. A tanítóknak, tanároknak ez sokat mond, de számotokra bizonyára ez csak afféle felnőttes fontoskodásnak tűnik. Talán el is kerüli némelyikőtök figyelmét, vagy ha találkoztok is vele, továbblapoztok, vagy éppen más „elfoglaltságot" kerestek elolvasása, meghallgatása helyett. Holott ez a nevelési program a ti iskolátokat is érint(het)i. Miről van szó?

Dr. Zsolnai József, az Oktatáskutató Intézet tudományos osztályvezetője és munkatársai másfél évtizedes kutatómunkával kidolgozták az első tagozatos magyar nyelv és irodalom tantárgy tanításának a jelenlegitől eltérő módszereit. Ennek az elnevezése a nyelvi, irodalmi kommunikációs nevelési program. Célja többek között az, hogy a gyerekek a tanulás közben is jól érezzék magukat az iskolában, kedvvel végezzék a munkát. Ennek érdekében kedvelt és kevésbé kedvelt feladatok váltják egymást. Íme néhány példa:

Ugye nem vitás, hogy abban sem-

mi öröm nincs, amikor azt kell olvasni: a-l-m-a? Ám ha valaki számára felolvasunk valamit, az már komoly feladatot jelent. A helyesírás gyakorlása sem tartozik a kedvelt tevékenységek közé, de az osztályban, tanítási órán — akár a padokat is széttolva — a tanítóval együtt, irodalmi alkotásokat játszani, megjeleníteni, vagy a csoport előtt hozzáértéssel, tisztán és pontosan megszólalva verset mondani, verseket mint rejtvényt megfejteni, arról a tanítóval közösen beszélgetni, véleményt mondani... megint jó dolog. Mi mindent lehet még csi-

Rendszeresen érkeznek lapunkhoz tudósítások a megyei lapok munkatársaitól, úttörővezetőktől, a különböző sport- és művelődési intézmények munkatársaitól értékes információkat nyújtva az ország különböző pontjairól. Íme a legutóbb beérkezettek:

nálni a program szerint? Riportot, interjút készíteni, verset írni, színházról, moziról, kiállításról beszélgetni. Eközben meg lehet tanulni a helyes viselkedés szabályait, azt, hogy kivel, mikor, hol, hogyan kell, hogyan illik kapcsolatot teremteni, véleményt cserélni, azaz kommunikálni.

A program még egy lényeges jellemzője, hogy a felsorolt tevékenységeket a gyerekeknek nem egyidőben kell elvégezniük, hanem a tanító messzemenően számításba veszi, hogy ki, mikor, milyen feladatok megoldására képes. Ezért aki gyorsan halad a tanulásban, az természetesen egyre nehezebb feladatokat oldhat meg. (Például 2. osztályban már írhat fogalmazást.) Az sem baj azonban, ha valaki lassabban halad, és még 3. osztályban is nehezen boldogul az olvasással, ezért igazán nem szidják meg. Belátható, hogy így már a kényszer sem igazán kényszer. És mivel a tanító azt tartja legnagyobb teljesítménynek, ha valaki komoly erőfeszítést tesz azért, hogy fejlődjön, sejthetitek, hogy az olvasás, az írás, a helyesírás tanulását is érdemes lelkiismeretesen végezni. Hisz minden lelkiismeretes munkáért dicséret jár.

Ugye, így már érthető a bevezetőben említett „nyelvi csodabogár"?

Végül még egy titkot elárulok: 1986-tól, ahol az iskolák és a tanítók ezt választják, ott ilyen módon tanulják majd az alsó tagozatosok a magyart.

Ékes László
(Tolna megyei Népújság)

ORSZÁGRASZÓLÓ CSIRIBIRI

Az általános iskolai tanulók első országos SZÉP MAGYAR BESZÉD versenyének döntőjét 1977. április 9-én Zánkán rendezték meg, amikor Péchy Blanka színművésznő, a szép magyar beszéd jutalmazására 1960-ban tett Kazinczy-díj alapítványát kiterjesztette az általános iskolai korosztályra.

Évek múlva lehetőség nyílott arra is, hogy az egyéni versenyzők mellett közösségi teljesítmények is kapjanak elismerést. A vetélkedőből mozgalom fejlődött. Az a közösség nyerheti el az ösztöndíjat, amely határozottan körvonalazott program alapján eredményesen munkálkodik a szép beszéd és általában az anyanyelvi kultúra fejlesztése érdekében. Így kapta meg a fehérgyarmati 1. sz. Általános Iskola CSIRIBIRI színpada a két kitüntetett kollektíva egyikeként a Kazinczy-díjat, a több ezer forintos jutalmat. A kollektíva legjobbjai pedig országos találkozón is részt vehettek. Most közülük négyen elevenítik fel a csillebérci napokat.

Kovács Edit, úttörőtanács-titkár:

— Én a „színészcsoportba" kerültem, ahol nagy lehetőségünk volt a fejlődésre. Otthon éveken át részt vettünk a dramatikus munkában, s ennek nagy hasznát vettük, hiszen szinte önállóan állítottuk színpadra a Mici-Mackót.

Badak Sándor, aki rádiós volt Csillebércen:

— Nem akarok színész lenni, inkább szókészletem gyarapításához, kifejezőkészségem javításához segített rengeteget nekem a többéves együtt munkálkodás. Marad a trombita és a labdarúgás, a tanulmányaimat a Zalka Máté Gimnáziumban folytatom.

Bereczky Zita, aki a Bajor Gizi Színészmúzeumban is járt:

— Szinte nem volt hét, amikor valamelyik üzem, vagy intézmény rendezvényén ne szerepeltünk volna, és természetesen a csapat ünnepein is gyakran tartottunk bemutatót. A fővárosban is bemutatkoztunk, s igazi szenzáció volt, amikor a Film-Színház-Muzsikában július végén két színes fotó is megjelent csoportunkról. Mi mindannyian zenei tagozatosok voltunk, s bár én például nyíregyházi diák leszek, de a zene, a színjátszás bizonyára továbbra is összeköt bennünket.

Baksa Zsuzsa, a „hangadó":

— Biztos hallásom révén a dalok kezdése rám maradt. Csillebércen is sokat daloltunk, mókáztunk, s egy kicsit elsirattuk az elmenőket. Az úttörőcsapatnál nagy becsületünk volt. Háromszor nyertük el a KISZ Vörös selyemzászlaját, s minden területen ott voltunk a legjobbak között. Itt Budapesten a TV-ben tett látogatás, az alkotmány napi tűzijáték a Széchenyi kilátóról; a Péchy Blankával való találkozás, mindmind felejthetetlen élményt jelentett. S ezeket nem lehet elválasztani a mi művészkedésünktől, a dramatikus munkától. Örülünk, hogy így sikerült, s bízunk benne, minden fehérgyarmati velünk együtt örül országraszóló sikerünknek.

Molnár Károly,
tudósító

„Én vagyok a híres egyfejű,
a nevem is ennyi csak: SÜSÜ,
de én egyiket se bánom,
egyfejűként élem a világom..."

Szeretettel várlak benneteket
szeptember 26-tól
a mozikban!

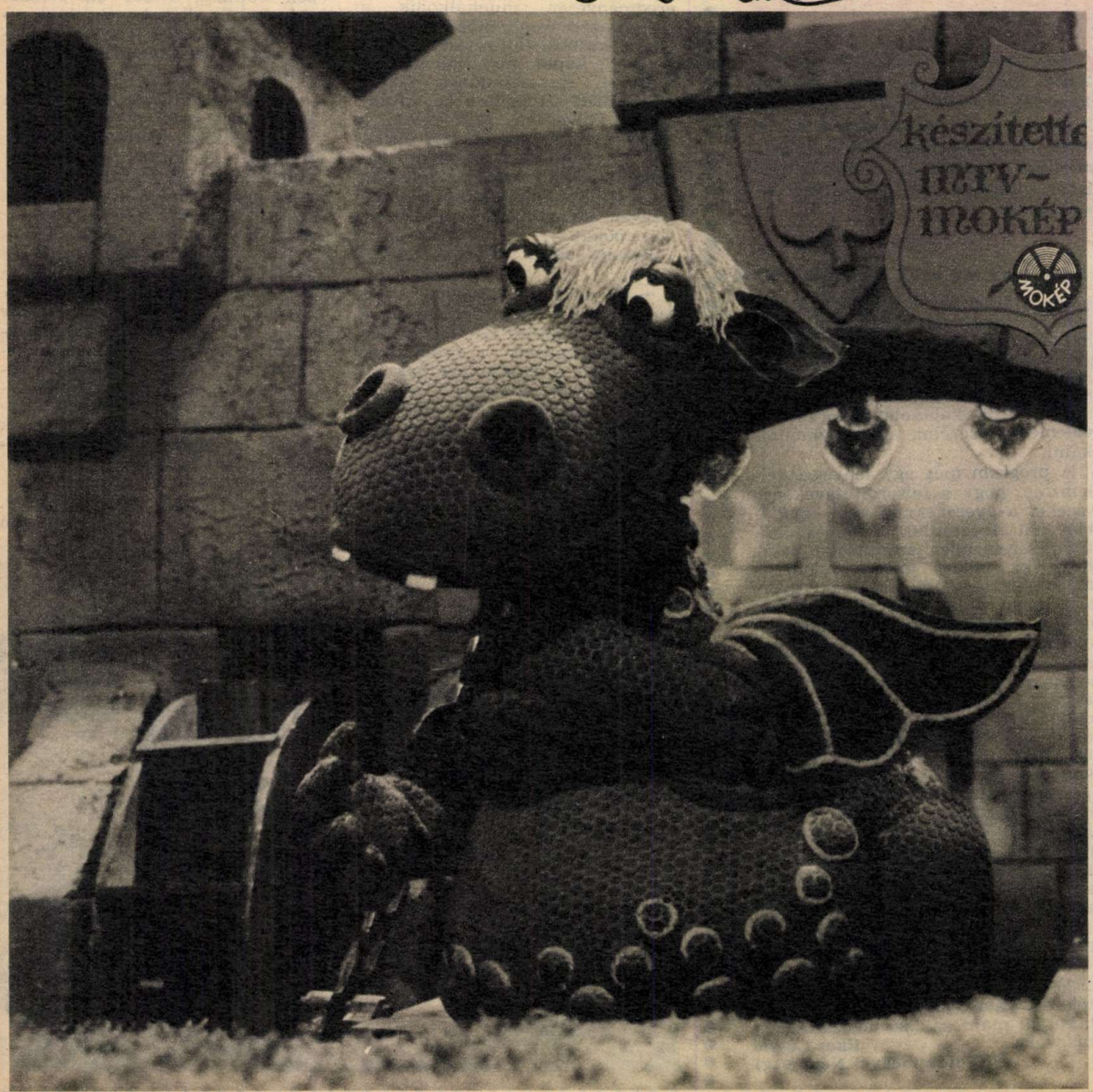

levélbontó

MIT ÜZEN A PAJTÁS?

Egyelőre csak ennyit:

ÍRJATOK!

S HOGY MIRŐL? Mindenről szívesen olvasunk, ami veletek kapcsolatos: miről vitatkoztok barátaitokkal? Hogyan alakul az őrs élete? Sikerül-e összerázódni az osztálynak? Mennyire érzitek magatokénak iskolátokat?

Várjuk a híreket az új kezdeményezésekről, az úttörőélet érdekes eseményeiről. Örömmel használjuk fel az ötletet adó leveleket, s azokat is, amelyekben leírjátok a véleményeteket egy-egy cikkünkről. Küldjétek el az órákon elhangzó „aranyköpéseket"! Írjatok legkedvesebb könyveitekről! Mutassátok be egy-egy olyan felnőtt munkáját, aki nem mindennapi, a gyerekek előtt kevésbé ismert foglalkozást űz.

Tehát ezernyi téma van, válasszatok közülük, s bárki a munkatársunk lehet, hiszen a Levélbontó hasábjait a jövőben is a ti soraitokkal szeretnénk megtölteni.

EGY KIS VIRÁGTÖRTÉNELEM

„Szeretnék virágot ültetni, jácintot, tulipánt és petúniát. Csak azt nem tudom, hogy melyiket mikor kell elültetni." —írja levelében Povázsay Zita Székesfehérvárról (Münnich ltp. 60. — 8000).

*

A tulipán nem magyar növény, a perzsa eredetű dulbend és tuliban szavakból származik a török tulupan szó, jelentése turbán. Európa mediterrán vidékein és Közép-Ázsiában vadon is él. Európába Busbecq, a bécsi udvar konstantinápolyi nagykövete hozta 1554-ben. Ez az akkoriban különös virágnak számító növény hamarosan a legnépszerűbb virág lett. A XVII. században Hollandiában előfordult az is, hogy egy-egy érdekes virágot hozó hagymát családi vagyonokért cseréltek el.

A jácint, e pompás illatú és színű virág „születéséhez" érdekes monda fűződik. Aiklasz király és Klió a történelem múzsájának fia, Hüakintosz az istenek versengésében diszkoszvetés közben súlyosan megsérült. Apolló isten a fiú véréből virágot fakasztott, hogy emlékét megőrizve halhatatlanná tegye. A virág azóta is a jácint nevet viseli. A tulipánhoz hasonló módon valóságos jácintláz tört ki Hollandiában a XVIII. században, amikor ezer-kétezer holland forintot is fizettek egy-egy hagymáért.

Mindkét tavasszal virágzó növényt a hagymájáról szaporíthatjátok. Kora ősszel napos helyre ültessétek őket, a hagyma kétszeres hosszméretének megfelelő mélységbe.

Már tél elején is gyönyörködhettek a tulipán és jácint virágaiban, ha december első felében cserépbe ültetitek a hagymákat. Alapos öntözés után takarjátok le sötét papírból készült kúppal. (A gyökerek sötét, hűvös, 9-10 C fokos helyen fejlődnek.) Egy-két hét elteltével vigyétek be a szobába a cserepeket, de még mindig tartsátok letakarva azokat. Amikor a levelek és a virágkezdemények előbújtak, az árnyékolót levéve tegyétek a növényt az ablak közelébe, ahol az hamarosan virágot hoz.

A petúniákat parkokban és az erkélyládákban egész nyáron láthattátok változatos színekben pompázni. A Brazíliából származó egynyári növényből sok száz fajtát nemesítettek.

Magját a kertészek február végén szaporítóládába vetik, majd a kikelt növényeket kis cserepekbe ültetik. Csak május második felében kerülnek virágágyakba a palánták.

Te is megpróbálhatod a palántanevelést hűvösebb, világos helyiségbe vitt erkélyládákban. Március végén vesd el a magokat, majd a kibújt növénykéket ritkítsd. Az 5-6 cm-t elért példányokat kettesével ültesd tejfölösspoharakba, s neveld őket tovább. Májusban, amikor a talaj már felmelegedett, s a palánták 10-15 centiméteresek, ültesd ki őket a kertbe vagy az erkélyládába.

Tóth Ágnes,
a Kertészet és Szőlészet című lap munkatársa

LEVELEZNÉNK! VÁLASZOLJ!

ÖTÖDIKESEK VAGYUNK: TÓTH JUDIT, Hajdúszoboszló, Törökdomb u. 4/a. 4200; OLCSÁK ANDREA, Törökszentmiklós, Hungária u. 18/a. — 5200 (matricát gyűjt); TAR ERIKA, Tiszaalpár, Hámán Kató út 11. — 6066 (képeslapot gyűjt); MOLNÁR TÍMEA, Marcali, Mikszáth K. u. 6. III/11. — 8700 (naptárt gyűjt).

HATODIKOSOK ÍRJANAK: MIHALIK ISTVÁN, Sajógalgóc, Rákóczi út 11. — 3636 (Jedis képeket és szalvétákat gyűjt); FEKETE ERIKA, Hadháztéglás, Alkotmány u. 41. — 4243 (matricát, bélyeget gyűjt); TUSORI MÓNIKA, Kunfehértó, József A. u. 7. — 6413 (matricát, üvegcímkét és a Dolly Roll képeit gyűjti); BÓDIZS ILDIKÓ, str. Arany János Nr. 11. Loc. Balc Jud. Bihor, Cod. 3797 ROMÁNIA.

HETEDIKESEK LEVELEIT VÁRJUK: BÓZSIK ERIKA, Dabas I. Nyár út 7. — 2371 (képeslapot, naptárt gyűjt); BÍRÓ EDIT, Gyergyó 4200, Külső utca 48. Jud. Harghita ROMÁNIA (posztert, matricát gyűjt); ORMÁNECZ ERIKA, Berzence, Zrínyi út 94. — 7516 (képeslapot gyűjt); PÁSZTOR KRISZTINA, Tápiószecső, Liszt F. u. 2/a. — 2251 (bélyeget, képeslapot, matricát gyűjt); FUTÓ IBOLYA, Szentmártonkáta, Bem J. u. 22. — 2254 (képeslapot, matricát, bélyeget gyűjt, 4—5-ös tanuló); OLÁH ÉVA, Alatyán, Jókai M. út 3. — 5142 (képeslapot gyűjt); VARGA TIBOR, Istenmezeje, Szederkénypuszta, Fő út 92. — 3253; SZOMSZÉD KRISZTINA, Szolnok, Széchenyi lakótelep, Ragó Antal út 14. V/23. — 5000; OZSGYÁN ERZSÉBET, Törökszentmiklós, Thurzó F. u. 28. — 5200 (matricát, naptárt gyűjt).

NYOLCADIKOSOK BARÁTSÁGÁT KERESSÜK: BARNA ERIKA, Görbeháza, Virágos út 16. — 4075 (szeret kötni, olvasni, matricát, képeslapot, kártyanaptárt gyűjt); SÓTÉR VIOLETTA, Váraszó, Szabadság út 25. — 3254 (színészek, együttesek képeit, naptárt gyűjt).

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

A PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAI GYÁRA az 1986/87-es tanévre felvesz általános iskolát végzett **lányokat fonó és szövő; fiúkat textil-gépszerelő, lakatos, villanyszerelő, esztergályos** szakmára szakmunkástanulónak.

TANULMÁNYI IDŐ 3 ÉV. FELVÉTELI VIZSGA NINCS!

Ösztöndíj: a tanulmányi ösztöndíj az eredménytől függően 500—960 Ft; a társadalmi ösztöndíj egységesen 500 Ft havonta, + 100, 150, 200 Ft tanulmányi pótlék.

Juttatások: — 4 Ft térítésért teljes ellátást biztosítunk (napi háromszori étkezés); — ingyenes kollégiumi elhelyezés; — iskolaköpenyt, füzetcsomagot, tankönyvet, munkaruhát térítésmentesen adunk; — évente kedvezményes vásárlás a gyár termékeiből; — a tanulók részére 50%-os utazási kedvezményt biztosítunk; — a III. éves tanulókat teljesítménybérben foglalkoztatjuk.

A szakmunkásvizsga után jó kereseti lehetőség. A lányokat 160 Ft-os térítés ellenében modern leányszállókon, a fiúkat gyári albérletben helyezzük el.
A továbbtanulásra szakirányú középiskolában lehetőséget biztosítunk.

PATEX

Jelentkezés:
PTM Budai Gyára
személyzeti osztály
Budapest, Pf. 43. — 1502
Telefon: 662-688

Szeretnél valamilyen szép és érdekes szakmát tanulni?

GYERE NYOMDÁSZ TANULÓNAK A KOSSUTH NYOMDÁBA!

Választhatsz betűszedő, magasnyomó gépmester, síknyomó gépmester, könyvkötő, nyomdagépszerelő szakmák közül.

Keress fel minket szüleiddel, bemutatjuk a választható szakmákat.

Érdeklődni lehet: naponta 8—14 óra között a személyzeti és oktatási osztályon.

Budapest V., Alkotmány u. 3.
Telefon: 311-356, 117-298.

Juttatásaink: a tanulmányi eredménytől függően

440—1050 Ft összegű társadalmi-tanulmányi ösztöndíj;

4 Ft térítésért étkezés;

sportolási, szórakozási lehetőség, üdülés;

továbbtanulási lehetőség a Nyomdaipari Szakközépiskolában.

Az EGIS GYÓGYSZERGYÁR -ban dolgozni nem csupán szép hivatás, hanem mindenkor anyagi biztonság és egzisztencia.

Fiúk! Lányok! Vár benneteket az EGIS GYÓGYSZERGYÁR
Gyertek hozzánk szakmát tanulni!

A vegyianyaggyártó és általános vegyész tanulóink képzése az idén átadásra kerülő korszerű, új tanüzem-tanlabor komplexumban történik.
Általános iskolai végzettséggel várjuk jelentkezéseteket a következő szakmákra:

vegyianyaggyártó, hegesztő, központifűtés- és csőhálózat-szerelő, gázvezeték- és készülékszerelő, vízvezeték- és készülékszerelő, anyagmozgatógép-szerelő, esztergályos, géplakatos, bádogos, vegyigépszerelő, vas- és fémszerkezet-lakatos, épületvillamossági szerelő, műszergyártó és karbantartó (csak Budapesten lakók jelentkezhetnek), elektroműszerész, bútorasztalos, szobafestő-mázoló-tapétázó, padlóburkoló, kőműves, magasépítőipari ács-állványozó.

A képzési idő 3 év. Kollégiumot biztosítunk.
Érettségi bizonyítványt és szakmunkás-bizonyítványt egyszerre szerezhettek a következő szakmában: általános vegyész.

A képzési idő 4 év. Kollégiumot biztosítunk.
Az általános vegyész szakmában — tanulmányi eredménytől függően — lehetőség van a technikusi képesítés megszerzésére.
Juttatások a tanulmányi idő alatt: — tanulmányi eredménytől függő ösztöndíj; — átlag 500 Ft társadalmi ösztöndíj + ösztöndíj-kiegészítés, a tanulmányi eredménytől függően — lehetőség van a technikusi képzetatások (segély, ebéd, munkaruha stb.); — üdülési és kulturális lehetőségek.
Támogatjuk továbbtanulásotokat gimnáziumban, szakközépiskolában, nyelv- vagy szakmai tanfolyamokon.
Pályakezdőinket 5 évig beilleszkedési programmal segítjük át a munkába lépés és az azt követő időszak nehézségein.
A továbbtanulással kapcsolatban további részletes tájékoztatást az oktatási osztálya ad.
CÍMÜNK:
Budapest X., Keresztúri út 30/38.
Levélcím: Budapest, Pf.: 100. — 1475. Telefon: 836-702
Jelentkezni lehet személyesen, levélben vagy telefonon.
Ne feledjétek, vár az EGIS!

EGIS GYÓGYSZERGYÁR

FIÚK, LÁNYOK, FIGYELEM!

Ha még nem döntöttetek arról, hogy milyen szakmát tanuljatok, fogadjátok meg tanácsunkat, jelentkezzetek textilkikészítő szakmunkástanulónak.

E szép szakma egyik ágát, a textilfestő és -kikészítő szakmát egyaránt ajánljuk lányoknak és fiúknak, másik ágát, a textilnyomó szakmát csak fiúknak. Szakmunkástanulóink tanulmányi ösztöndíja 50—800 Ft között mozog a tanulmányi eredménytől és az évfolyamtól függően. A társadalmi ösztöndíj két részből áll. Alapösztöndíjból, amely havonta 500 Ft, és tanulmányi pótlékból, ami a tanulmányi eredménytől függően változik, az alapösztöndíj 30—50 százaléka lehet. Tanulmányi pótlékot a közepes vagy annál jobb tanulók kapnak.

Vidéki tanulóink kollégiumi elhelyezéséről gondoskodunk.

Az elméleti oktatás a Than Károly Vegyipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézetben, a gyakorlati oktatás tanműhelyben, majd a vállalat gyáraiban történik.

Elsőéves tanulóink 1500 Ft értékben ruházkodási segélyt is kapnak.

Érdeklődésre részletes, színes képekkel tarkított tájékoztatót küldünk.

Jelentkezni, érdeklődni lehet:

BUDAPRINT PAMUTNYOMÓIPARI VÁLLALAT személyzeti és oktatási főosztályán,

Budapest III., Fényes Adolf u. 19—21. — 1036.
Telefon: 687-834

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

A BUDAPRINT Kelenföldi Textilgyár az 1986/87-es tanévre felvesz általános iskolai végzettséggel rendelkező lányokat fonó, szövő, kötő; fiúkat textli- és ruházatiipari gépszerelő szakmunkástanulónak 16 éves korig.

FELVÉTELI VIZSGA NINCS! Tanulmányi idő 3 év. Ösztöndíj: a tanulmányi eredménytől és évfolyamtól függően havi 250—800 Ft.

Juttatások:
— társadalmi alapösztöndíj havi 500 Ft, plusz a tanulmányi eredménytől függően 150—250 Ft tanulmányi pótlék a teljes tanulmányi időre;
— kollégiumi elhelyezést valamennyi vidéki tanulónak biztosítunk;
— iskolaköpenyt, munkaköpenyt, munkacipőt, tornafelszerelést, füzetcsomagot a gyár, tankönyvet az iskola ad;
— egész évben kedvezményes textilvásárlás a vállalat termékeiből.

Szakmunkásvizsga után a keresleti lehetőség 3500—5500 Ft. Leányotthonunkban a vidékiek elhelyezését havi 150 Ft-ért biztosítjuk.

A továbbtanulást támogatjuk.

További részletes tájékoztatást adunk szóban vagy írásban.

Érdeklődők részére üzemlátogatást szervezünk.

Cím: BUDAPRINT Kelenföldi Textilgyár személyzeti-oktatási osztály,
Budapest XI., Budafoki út 111—113. — 1117.
Telefon: 868-955/191 mellék.

FIGYELEM!

Az 1986/87-es tanévre 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett **lányokat szövő szakmára** beiskolázunk szakmunkástanulónak. Tanulmányi idő 3 év. Juttatások: — 500 Ft alap társadalmi ösztöndíj, plusz 100—200 Ft — tanulmányi eredménytől függő — tanulmányi pótlék; — 200 Ft kiemelt szakmapótlék; — tanulmányi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően: I. évben 50—450 Ft, II. évben 50—540 Ft, III. évben 50—820 Ft.

Fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, géplakatos, textilipari gépszerelő szakmára iskolázunk be szakmunkástanulónak. Tanulmányi idő 3 év.

Juttatások: — 500 Ft alap társadalmi ösztöndíj, plusz 100—200 Ft — tanulmányi eredménytől függő — tanulmányi pótlék; — tanulmányi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően: I. évben 50 Ft-tól 400—500 Ft, II. évben 50 Ft-tól 500—600 Ft, III. évben 50 Ft-tól 800—900 Ft.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 4 Ft-ért biztosítunk az iskolában és üzemi gyakorlat idejére a gyárban.

A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal. Kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben 5 százalék szakmunkás-, valamint műszakpótlékkal 4000—7000 Ft/hó; a többi munkakörben a bérbesorolási kategóriától függően alakul a kereset.

A továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen: hétfőtől—csütörtökig, 8—15 óráig.

Levélre részletes tájékoztatót küldünk.
Cím: Budapest Pf: 391. — 1394

LÁNYOK LAPÁTTAL

JÓL TANULNAK ÉS A SPORTBAN IS ÉLEN JÁRNAK. AMIKOR MÁS DISZKÓBA MEGY, ŐK A HAJÓBA ÜLNEK, LÁNYOK – LAPÁTTAL

Borús idő volt. A napot sötét felhők takarták, a csepeli strand felé tartó autóbusz mégis zsúfolásig tömve indult útnak. Az idősebbek mellett népes gyereksereg utazott a busz hátsó peronján. A végállomás előtt kétfelé vált a tömeg: a többség a strandra indult, a gyerekek pedig a Csepel S. C. kajak-kenu telepére igyekeztek. Kezdődött az edzés.

Pillanatok alatt átöltöztek, s már indultak is, hogy az edzőjük által előírt távot végigfussák. A Dunára néző lelátók egyikére telepedtünk az edzővel, Rákóczi Lászlóval, és a vízen sikló hajókat néztük.

— El vagyok kényeztetve, nagyon összeszokott a társaság — mondja. — Kicsit félek attól, milyenek is lesznek az újak. Ez az utánpótlásedzők sorsa: a gyerekek kinőnek a keze alól. Tíz versenyzőm van, de összesen húszan vagyunk, mert olyanok is lejárnak közénk, akik csak kedvtelésből kajakoznak. A lányokról azt mondják, nagyon kedvesek, csak ki kell bírni őket. Náluk könnyen eltörik a mécses... Egyetlen dologban könyörtelen vagyok: nem hagyom, hogy egymást marják, mert ez a csapatszellem rovására megy.

Rákóczi László 1967-ben kezdett